

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 32-33 (3151-3152) 2010 August • Rugpjūtis 24 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Pamiršti baltiečiai

Per dešimtmečius besidriekiantis, klastą ir politinį smurtą vis primenantis Juodasis kaspinas ryškiausiai prieš akis iškyla rugpjūčio 23 dieną.

TOJI data, surišta su 1939 metais, byloja, galima sakyti, paskutinį Vokietijos ir Sovietų Sąjungos pasirusimą Antrajam pasauliniam karui. Bolševikams atstovaujantis Molotovas ir naciams atstovaujantis Ribbentropas pasirašė pilną melo Nepuolimo sutartį bei slaptuosius dokumentus, kuriuose buvo išdėstytas neutralių Baltijos valstybių užgrobimas ir pasidalinimas – visiškas teisėtumo ir teisingumo ignoravimas ir paniekimas. Ir tik po daugelio metų, Sovietų Sąjungai subyrėjus, slaptieji dokumentai iškiilo į paviršių, ir tai be jokių prisipažinimų, apsikaltinimų, be jokio tarptautinių teismų įsikišimo dėl milijonų nekaltų žmonių sunaikinimo, ištėrimų, tokio milžiniško nusikaltimo prieš žmoniją, kokio praeityje nėra buvę. Patyliukais Maskvoje buvo ištarta: taip, slaptieji dokumentai buvo pasirašyti. To, rodos, ir užteko, kad galėtume džiaugtis lyg kažką laimėję. O vis tik reikėtų šūktelti: kur jūs, žmogaus teises saugojantys, kur tos organizacijos ir pavieniai agentai, kurių užduotis ieškoti karo nusikaltėlių? Negi tik pasirinktos tautos tėra jūsų akiratyje, kai tuo tarpu ryškiausia propagandinė iškaba skelbia apie visų pasaulio žmonių apsaugą ir visiems lygų teisingumą. Negi nieko nebereiškia Rusijoje ir Sibire išžudyti milijonai nekaltų civilių – moterų, vaikų, senelių; niekam nebesvarbu tūkstantinės vergų kolonos, suvarytos į kasyklas, miškus ir upes, kad dirbtų kol mirs? Negi visa tai tik karo žiaurumų dalis, geriausiu atveju teverta užuojautų? Juk šiandien pasaulis stojasi piestu ir dėl vieno teismų pasmerkto mirti asmens. Rodos, gerai praregėta. Deja, ne visi matomi.

ATRODO, kad baltiečiai tyčia pamirštami, tarytum tenai niekada nėra buvę žmonių ir prieš žmoniją nusikaltėlių. Tikrovė byloja, kad pastarųjų buvo ir yra, bet jie saugojami ir globojami, nes jie savi ir negali būti iš šalies liečiami. Sovietų padaryti nusikaltimai ir nusikaltėliai kitais vardais vadinami, net kai kurie aukštinami ir gerbiami, pristatomi kaip didvyriai, karo laimėtojai. O užtarėjų Vakaruose jiems užtenka, neva laikantis principo, kad į kitos valstybės vidaus reikalus nesikišama. Žinokitės. Niekas nepasikeitė, nors Baltijos šalys šiandien laisvos ir lygiateisės tarptautinių struktūrų narės. Tartum kokią dovaną gavusios turi tylėti ir nesirūpinti, kas už Kremliaus sienų. Buvęs JAV prezidentas G.W. Bush, anuomet stabtelėjęs Vilniuje, iškilmingai pareiškė, kad Lietuvos užpuolimas reikštų JAV užpuolimą. Rodos, po tokių raminamų žodžių – gyvenk, užmiršk ir klausyk. Įdomių vizijų galima būtų sukurti ir jomis grįsti užsienio politiką. Deja, tikrovė nuo vizijų atsiriboja. Esame jau patyrę, kaip kilnūs, pilni žmoniškumo sprendimai dingę prievartos, išnaudojimo, melo, apgavysčių ir aklos jėgos siautuliuose. Tiesa, laikas nutolina nuo baisių, praretina ir liudininkų gretas; vietoj karo griuvėsių iškyla modernūs daugiaaukščiai, kuriuose gyvena tik dabartį mylintys žmonės. Tačiau Juodasis kaspinas vis tiek driekiasi, su viena karta neišnykstantis, kaip sąžinė, kaip amžinas liudininkas ir nematomas teisėjas. Slaptų protokolų ir klastų laikas nesibaigęs. Politikų susitikimai, jų šypsenos ir vaišės ne visuomet regimą vaizdą reiškia. O valstybės saugumas geras tėra tik toks, kuris ne tik mato, bet jaučia ir budi. To nė globaliniai entuziazmai neturėtų paveikti. ČS

Kanados kankinių šventovė Midlande, ON, pastatyta penkiems indėnų nužudytiems jėzuitams-misionieriams atminti, kasmet gausių maldininkų lankoma. Šalia šventovės 1957 metais buvo pastatytas arch. A. Kulpavičiaus suprojektuotas lietuviškas kryžius Lietuvos kankiniams atminti; kasmet rugpjūčio mėnesį čia vyksta lietuviškos pamaldos, pagerbiant laisvės kovotojus – kentėjusius, ištremtus bei žuvusius

Antikomunizmo ištakos – rusų bolševikinė spalio revoliucija

Aleksandra Rachmanova – antikomunizmo teorijos pradininkė pasaulyje

ONA VOVERIENĖ

Antikomunizmo užuomazgų straipsnių pavidalu spaudoje buvo galima rasti Europoje XIX š. trečiuoju ir ketvirtuoju dešimtmečiu, kartu su K. Markso ir F. Engelso skleidžiamų komunistinių idėjų plėtra, ypač po jų *Komunistų partijos manifesto* (1848 m.) pasirodymo.

Rusijos bolševikinė revoliucija 1917 metais sukrėtė visą pasaulį. Nors ir sunkiai prasišverbdavo šykščios žinios iš Rusijos per “geležinę uždangą”, jau Lenino užtvirtą, vis dėlto, kai kas pasiekdavo ir pasaulio spaudą apie

Rusijoje upeliais liejamą nusavinamų klasių kraują, totalinį rusų, kitaip mąstančių, negu bolševikai, žudymą, jų turto nacionalizavimą, sunkiai suvokiamą normaliam žmogui barbarišką žiaurumą...

Viso pasaulio žiniasklaidoje buvo cituojami bolševikinės valstybės vadovo Lenino žodžiai, kad bolševikinėje valstybėje yra tik tas moralu, kas tinka bolševikų partijai. Tai buvo pateisinimas bolševikų nužmogėjimo, kuris buvo dauginamas visoje bolševikinio blogio imperijoje.

Nukelta į 5-tą psl.

Šiame numeryje

Premijos kun. Antano Miluko tėviškėje – 2 psl.

Prieškongresinė ateitininkų stovykla – 3,4 psl.

Košmaro miškas – 4,10 psl.

Viesulas Kaune – 5 psl.

Svečiuose pas ispanus, portugalus ir berberus – 8,9 psl.

Nusikalstamo abejingumo auka – 11 psl.

Lietuvis perplaukė JAV ežerą – 12 psl.

LISS susitikimas su JAV amb. Anne E. Derse – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 – reguliari (paprastu paštu) • \$120 – reg. (1 klasės paštu)
\$90 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 – rėmėjo (1 klasės paštu)

Oro paštu į užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$90 (Kan. dol.)

JAV: \$90 – reguliari, \$110 – rėmėjo • \$150 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: In Canada – regular (Publications Mail) – \$70, reg. (Lettermail) – \$120; patron (Publ. Mail) – \$90, patron (Lettermail) – \$140.
Overseas – Airmail – \$170, Surface Mail – \$90 (in CDN funds). USA – reg. \$90, patron – \$110, Airmail – \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada.

ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Canada

RELIGINIAME GYVENIME

Piktupėnų šventovė, pastatyta 1574 m., yra viena seniausių Klaipėdos krašte. II Pasaulinio karo metu ji buvo susprogdinta. Liepos 22 d. aptikti šventovės archyviniai dokumentai, kurie buvo laikomi dingusiais. Artėjant fronto linijai, dokumentus užkasė jos darbuotojas. Apie tai vienas į Vokietiją emigravęs piktupėniškis papasakojo Klaipėdos universiteto dėstytojui Vaclovui Vaivadai. Praėjusiais metais jis organizavo lobio paiešką, tačiau nieko nepavyko rasti. Viena šeima nusprendė paieškoti šventovės turtų savo kieme senosios mokyklos pastatų komplekse. Prie pamatų jie aptiko šventovės centrinio altoriaus kryžių ir dviejų dėžių liekanas. Apie radinį pranešė V. Vaivada, kuris jį perdavė Prano Gudyno restauravimo centrui. Spėjama, kad į dėžes buvo sudėti šventovės archyvai – XVII-XIX š. krikšto ir mirčių registracijos knygos.

Naujuoju Šv. Sosto nuolatinio stebėtoju Jungtinių Tautų (JT) organizacijoje Niujorke pop. Benediktas XVI liepos 17 d. paskyrė arkivysk. Francisą Assisi Chulikatą, pastaruoju metuėjusį apaštališkojo nuncijaus Irake ir Jordanijoje pareigas. Atstovo JT vietoje jis pakeičia pastaruosius septynerius su puse metų popiežiui Niujorke atstovavusį italą arkivysk. Celestino Migliore, prieš porą savaičių paskirtą nuncijumi Varšuvoje. Šv. Sostas nuolatinio stebėtojo teisėmis JT organizacijai priklauso nuo 1964 m. ir turi savo diplomatinčius atstovus Niujorke ir Ženevoje.

Anglijos anglikonų sinodas vyko liepos 8-13 d.d. Jorko mieste. Buvo išrinkta Kenterberio arkivyskupo patariamoji taryba – du vyskupai, du kunigai ir du pasauliečiai – kurie darbuosis nuo

3 iki 5 metų. Viena iš pagrindinių Sinodo temų buvo moterų šventinimas į vyskupus. Šis klausimas kelia daug nesutarimų tiek tarp Anglijos anglikonų, tiek visoje Pasaulinėje anglikonų bendrijoje, panašiai kaip 1992 m. anglikonų sinodo sprendimas teikti moterims kunigystės šventimus. Balsų dauguma buvo priimtas sprendimas moterims teikti vyskupo šventimus, galbūt nuo 2014 m., kai baigsis konsultacijos su vyskupijomis. Tačiau netrūko balsų, kurie buvo prieš tokį sprendimą. Katalikų Bažnyčia nemano turinti autoritetą moterims teikti vyskupo šventimus, todėl toks pasirinkimas didina atstumą tarp katalikų ir anglikonų ir trukdo katalikams pripažinti anglikonų teikiamus kunigų šventimus.

Valstybės dieną, liepos 6 pranciškonai paminėjo ir vienuolino prie Kryžių kalno (Šiaulių raj.) pašventinimo 10 m. jubiliejų. Išskilmėse dalyvavo popiežiaus pasiuntinys arkivysk. Luigi Bonazzi, broliai pranciškonai iš įvairių Lietuvos vietovių bei svečiai iš Italijos. Sveikinimo žodį tarė Šiaulių rajono meras Algimantas Gaubas. Susirinkę svečiai klausėsi prisiminimų apie Kryžių kalno vienuolino statybos aplinkybes bei dalyvavo meninėje programoje. Akmenyje, pašventintame pop. Jono Pauliaus II, saugoma kapsulė su vienuolino steigimo dokumentais. Statyti vienuolyną padėjo Toskanos provincijos broliai pranciškonai. Vienuolino koplyčios vitražuose, kuriuos sukūrė Algirdas Dovydenas, pasakojama pranciškonų istorija – vienoje iš jų pavaizduotas ir Mindaugo krikštas, o altoriaus reljefai primena apie Kryžių kalno ir La Vernos kalno giminystę.

Premijos kun. Antano Miluko tėviškėje

VALERIJA VILČINSKIENĖ

Kaitrią ir šviesią liepos 9-osios popietę literatūrinės kunigo Antano Miluko premijos laureatai – Lietuvos Nepriklausomųjų rašytojų sąjungos (LNRS) nariai, rinkosi šviesios atminties kunigo, rašytojo, knygnešio ir knygų leidėjo kunigo Antano Miluko tėviškėje. Jaukiame Lazdijų rajono Šeštokų miestelio pakrastyje, toje pačioje sodybvietėje, kur gimė kunigas Antanas Milukas, tik 1938 kitoje vietoje po gaisro poetės, Dalios Milukaitės-Buragienės tėvelio tėvų pastatytame name. Viename namo gale gyvena artimų giminaičių šeima, kitame įkuriamas kunigo Antano Miluko memorialinis muziejus. Šviesuolio buvimą čia mena jo paties, jo artimųjų nuotraukos. 2001 m. birželio 13 d. Rudaminoje, kur buvo krikštytas būsimasis kunigas, vyko pirmasis giminės susitikimas, kurio metu kun. A. Milukui atidengtas stogastulpis (jo autorius Robertas Strazdas).

Įdomi ir prasminga Šeštokų miestelio istorija. XVI š. viduryje šioje vietoje minima tik Šeštokynė, o XIX š. pradžioje – kaimas ir palivarkas. XIX š. pabaigoje nutiestas Varėnos-Suvalkų-Gardino geležinkelis, kuris vėliau, XX š. pr., prijungiamas prie Lietuvos geležinkelių tinklo, o atidaryta stotis davė pagrindą sparčiai augti Šeštokų miesteliui, kurio vardą Lietuvoje ir pasaulyje ypač išgarsino kunigas Antanas Milukas.

Išteigti šią garbingą kun. A. Miluko premiją už kultūrinę, literatūrinę, visuomeninę veiklą sąjungos nariams 2005 metais pasiūlė Lietuvos Nepriklausomųjų rašytojų sąjungos pirmininkas Vladas Buragas. Kunigo Antano Miluko brolio provaikaitė Daiva Jašmontienė, šiuo metu gyvenanti ir dirbanti Londone, susipažinusi su prosenelio literatūrine, švietėjiška veikla, nuosekliai siekia, kad kun. Antano Miluko vardas būtų neužmirštas ir idėjos būtų gyvos. Ir taip brolio provaikaitė, norėdama įprasminginti taurų prosenelio brolio (iš motinos pusės) gyvenimą ir siekius, pati remia šią premiją. Šiandienos šviesuolių – Lietuvos šviesuolių-Lietuvos nepriklausomųjų rašytojų sąjungos pirmininko Vlado Burago, jo žmonos Dalios Buragienės, jos dukros Daivos Jašmontienės dėka vienas-du šios sąjungos nariai

Kun. A. Milukas

kasmet yra nominuojami įvairiomis premijomis, kaip: patriotinės, sakralinės, vaikų literatūros, lietuviybės stiprinimo, Lietuvos tūkstantmečio, pergalės Žalgirio mūšyje jubilėjaus paminėjimo iniciatoriai.

2010-ųjų metų laureatė – Irena Jacevičienė-Žukauskienė, rašytoja, poetė, šešių knygų lietuviškos aviacijos tematika, dviejų kūrybinių knygų autorė, daug vyriausybinių apdovanojimų pelniusi už visuomeninę, kultūrinę veiklą, Kauno miesto Šilainių bendruomenės centro laikraščio *Šilainių žinios* vyriausioji redaktorė. Antrasis 2010-ųjų metų premijos laureatas – poetas, eseistas Vytautas Naraškevičius, muzikos, lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas, išleidęs eilėraščių, eiliuotų ese, sonetų, sukankliuotų sutartinių rinkinius. Aktyviai dalyvauja Vytautų, aukštaičių, sėlių klubų veikloje. Lietuvos nepriklausomųjų rašytojų sąjungos prasmingo darbo vaisiai jau kasmet, vasaros įkarštyje aptariami kunigo A. Miluko tėviškėje.

Lietuvos nepriklausomųjų rašytojų sąjungos pirmininkas Vladas Buragas paskelbė šventės pradžią, pristatė garbius jos svečius: Šeštokų seniūnijos seniūnę Aldoną Survilienę, seniūnijos darbuotoją Vytautą Labenską, Šeštokų bibliotekos darbuotoją Viliją Labenskienę. Kun. A. Miluko premija išskilingai įteikta rašytojui Vytautui Naraševičiui už nuostabią knygą *Žalgirio vėliavos* (Kauno Vytautų klubo leidinys), skirtą Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms ir Lietuvos tūkstantmečio paminėjimui. Pristatyti ir ankstesni kun. A. Miluko premijos laureatai, o jų net septynetas dalyvavo šioje šventėje. Visiems jiems suteikta proga prabilti gyvu poezijos žodžiu. Prisiminė kun. V. Kaknevičiaus žodžiai: "Kristus sakė: atėjau ne pasaulio teisti, bet gelbėti. Prie Kristaus Meilės padeda priartėti Jo Tiesos ieškojimas".

Daug šiltų, iki šiol negirdėtų minčių, žodžių apie šviesios atminties kunigą A. Miluką pasakė sąjungos narys Bronius Petkevičius, "prisipažinęs esąs Milukų giminės žentas". Jis prisiminė Amžinybėn išėjusį kun. Ričardą Mikutavičių, kuris ypač prasmingus pamokslus sakydavęs apie kun. A. Miluką. Laureatė T. Varnagirienė džiaugėsi gimstančia tradicija sakydama: "Taip bus išsaugota ne tik kun. A. Miluko atmintis, bet ir atmintis apie Šeštokus". Zenė Sadauskaitė kėlė klausimą – ką mes turime daryti, kad išliktumėm? Perskaitė eilėraščių *Laikini*, jį dovanojo muziejui. Jaukią ir vėsią muziejiaus tylą suvirpina Jonavos Jaronimo Ralio vidurinės mokyklos būsimos dešimtokės Deimantės Milukaitės klarnetas.

Visų kalbėjusių, skaičiusių balse skambėjo padėka muziejiaus įkūrėjams, šios premijos sumanytojams D. ir V. Buragams, rėmėjai D. Jašmontienei. Visi, atsivežę naują knygą ar leidinį, jį išskilingai dovanojo Šeštokų bibliotekai. Pirmininkas V. Buragas, išklausęs visų pasisakymų, minčių, pasiūlė įkurti kun. Antano Miluko kultūros sklaidos draugiją. Jos vadove, visų pritarimu, pasiūloma Dalia Buragienė. Kun. Juozas Čičirka (Viduklė) pasiūlė kreiptis į Bažnyčios hierarchus, siekiant įamžinti kun. A. Miluko (1871-1943) vardą tėviškėje ir vyskupijos ribose.

Po prasmingo pabendravimo visi rinkosi Šeštokų šventovėje, kur žymiam šio krašto šviesuoliui ir visiems giminės mirusiesiems kun. V. Kaknevičius aukojo šv. Mišių auką. Po pamaldų buvo aplankytos miestelio kapinaitės, kur ilsisi artimiausi kunigo A. Miluko žmonės: motina Elzbieta, brolis Jonas taip pat su žmona Elzbieta, seserys: Ona Milukaitė, Agnietė Milukaitė-Česonienė, Jadvyga Milukaitė-Nekrasavienė. (Straipsnis sutrumpintas. RED.)

Taip šiandien atrodo šeši dešimtmečius saugojanti mirusių tremtinių ramybę Korbiko Madona
Ntr. atsiuntė J. Budrys

Prieškongresinė ateitininkų stovykla Berčiūnuose

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

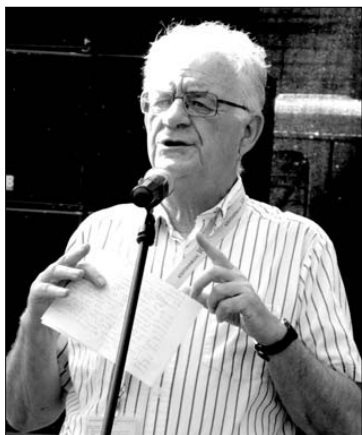
Ilgai planuota ir laukta prieškongresinė ateitininkų stovykla, minint organizacijos šimtmetį, įvyko rugpjūčio 2-6 d.d. Berčiūnuose, prie Panevėžio. Registratorių žiniomis, joje dalyvavo apie 80 sendraugių, 70 studentų, 130 moksleivių ir 30 jaunųjų ateitininkų sąjungos narių. Dalyvavo 31 išeivijos ateitininkas. Stovyklą atidarė Ateitininkų federacijos pirmininkas Vygantas Malinauskas.

Vėliavų pakėlimo metu sugiedotas Lietuvos himnas. Po to išklaustyta vysk. Jono Kaunecko žodis ir invocacija. „Jūsų laukia ateitis. Statykite Lietuvos ateitį!“ Jis prašė Dievą laiminti visus, kad galėtų džiaugtis ateitimi. Stovyklą sveikino Panevėžio meras Vitalijus Satkevičius ir JAV LB Krašto valdybos pirmininkas bei Šiaurės Amerikos Ateitininkų tarybos vicepirmininkas Vytautas Maciūnas. Buvo pristatytas stovyklos komendantas su štabu.

Įvadinėje paskaitoje kun. dr. Kęstutis Kėvalas padėjo visiems atsakyti į klausimą – ką reiškia „Visa atnaujinti Kristuje“. Prieš Kristaus atėjimą vyravo maginė pasaulė-

sumaniai vadovavo Remigijus Žiogas. Vyko žaidimai, rystinės, rateliai lietuviškos ir ne-lietuviškos muzikos fone.

Antrosios dienos pagrindinę paskaitą skaitė prof. Kęstutis Skrupskelis, įdomiai aptardamas savo ką tik išleistos knygos radinius. Jis pakedeno lietuviško kaimo idiliją ir po to sekusį kėlimą iš kaimo į vakarietišką miestą. Pastebėjo

Prof. Kęstutis Skrupskelis skaito paskaitą ateitininkų stovykloje Berčiūnuose

Ntr. R. Kriaučiūno

ateitininkų įtaką lietuvių spaudos gerinime. Ateitininkai skatino vaikus siųsti į mokslus, ypač mergaites. Užsiminė ir Prano Dovydaičio patarlę, kad puodą reikia šveisti iš vidaus. Vėliau ši patarlė rado

jektų skatinimui bei pristatymui. „Studentų korporacijos turėtų būti veiklos garvežiai“, teigė paskaitininkas. Reikia tradicijų sintezės. Ateitininkai yra visuomeninė organizacija. „Kodėl ateitininkija nėra eksportuojama pasauliui? Juk jų principai pritaikytini visam pasauliui“.

Ketvirtos dienos pagrindinę paskaitą skaitė Vygantas Malinauskas. Jo tema – „Žvelgiant į naują veiklos šimtmetį – kuomet turėtume tapti“. „Kai Dievas yra arti, tai jūra tik iki kelių“, pradėjo savo žodį Federacijos pirmininkas. Vakarų civilizacija tampa mažiau krikščioniška. Ateitininkams reikia kito plano. Krikščioniška Lietuva neįmanoma be krikščioniškos kultūros. Kultūra – tai tam tikras gyvenimo būdas. Reikia traukti kitus į mūsų gyvenimo stilių, randamą stovyklose, kuopų veikloje. Reikia kultūrinių, kūrybiško gyvenimo stilių. Reikia krikščioniškos muzikos, krikščioniškos literatūros. Trūksta kūrybiškos kritikos. „Turėtume pradėti nuo religijos praktavimo, kūrybos kūrimo, nuo pasaulį gaivinančių projektų. Reikia sukurti patrauklų krikščioniško gyvenimo stilių“.

Priediniame pranešime Vilhelmina Robaitė, Jaunųjų ateitininkų sąjungos pirmininkė, pranešė apie naujos ateitininkų stovyklavietės planus. „Reikia patarimų, ryšių, talkos, lėšų, projekto vadovo“, teigė ji. Numatoma stovyklavietės kaina yra apie 8-9 milijonai litų. Daugiau informoties galima www.ateitininkusto.vykla.lt.

Kasdieną po pagrindinės paskaitos visi stovyklautojai rinkdavosi į keturias grupes, pagal sąjungas, girdėtų paskaitų tolesniam svarstymui. Taip pat kasdien po pietų vykdavo teminių grupių užsiėmimai, o tų temų pasirinkimas buvo įvairus. Štai jos: liturginis ir religinis ateitininkų atsinaujinimas – kokia kryptimi eiti? Ateitininkija aukštojoje mokykloje – kokį veiklos modelį pasirinkti? Krikščioniška pasaulėžiūra ir šiuolaikinis menas; Ateitininkų pėdsakai Lietuvos istorijoje; Krikščioniškomis vertybėmis grįsta moderni valstybė – utopija ar reali galimybė? Moksleivių ateitininkų veikla: tarp gelmės ir pramogos; Ateitininkų stovyklos Lietuvoje ir išeivijoje: ko vieni iš kitų galime pasimokyti? Kokią tautinę kultūrą kursime globalizacijos amžiuje? Ateitininkai sendraugiai – senų draugų klubas, globėjų korporacija ar visuomeninis, intelektualinis, kultūrinis katalikų sąjūdis? Ar ateitininkų organizacijos ideologijai ir struktūrai reikalingos reformos?

Nukelta į 4-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

TS-LKD sąskrydis

Liepos 17 d. Klaipėdos rajone, Drevernoje, per partijos sąskrydį Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščių demokratų (TS-LKD) vadovas premjeras Andrius Kubilius sulaukė kritikos dėl esą per didelės jam daromos koalicijos partnerių įtakos. Klausimus dėl TS-LKD vykdomos politikos krypties kėlė buvęs partijos pirmininkas, europarlamentaras Vytautas Landsbergis, apgailestavęs, kad TS-LKD vadovybė gana atsainiai žiūri į jo vadovaujamo Politikos komiteto patarimus ir sprendimus. Jis priminė, kad nors žadėta, nesvarstomas ir didelės dalies partijos narių parengtas projektas dėl teisinės sistemos pertvarkos. Jame be kita ko siūloma teismuose įvesti tarėjų institutą.

Politinę padėtį apžvelgęs A. Kubilius tvirtino, kad jo vadovaujama vyriausybė yra pasirinkusi teisingą kryptį. Pagrindinis darbas buvęs „Lietuvos gelbėjimas nuo globalios finansinės krizės“. Jis pabrėžė, kad bus tęsiama struktūrinės permainos, įtvirtinama energetinė nepriklausomybė, kita vertus, premjeras sakė pasigendęs intelektualios visuomenės. Jis pabrėžė būtinybę ryžtingai tęsti teisingos, skaidrios ir sąžiningos valstybės kūrimo darbus. Per tarybos posėdį patvirtinta TS-LKD suvažiavimo data – spalio 16 d.

Didės infliacija

Lietuvos bankas (LB) nepakeitė 2010 ir 2011 m. šalies ekonomikos augimo numatymo, tačiau šiemet tikisi didesnės vidutinės metinės infliacijos, didesnę nedarbą. Lietuvos bendrasis vidaus produktas (BVP) šiemet turėtų augti 0.5%, o 2011 m. – 3.1%. Tokio paties ekonomikos augimo LB tikėjosi ir šių metų gegužės mėnesį. Kaip numatyta, metinis BVP pokytis 2-ąjį ketvirtį buvo teigiamas pirmą kartą po pusantų metų pertraukos, ūkio smukimas per pirmąjį ketvirtį, susijęs su Ignalinos atominės elektrinės uždarymo neigiamu poveikiu, buvo trumpalaikis.

Pirmąjį ketvirtį gerokai labiau nei tikėtasi krito realiosios vidaus investicijos, ypač investicijos į statybas. Spartaus statybos sektoriaus atsigaivimo nesitikima, todėl investicijų į statybas nuosmukio šiemet nenusvers didėjančios investicijos į gamybos priemones. Numatoma, kad realiųjų vidaus investicijų kritimas šiemet sieks 15%, o 2011 m., investicijoms kylant nuo labai žemo lygio, jų augimas sieks 16%.

Privataus vartojimo atsigavimas bus gana lėtas – jį stabdys aukštas nedarbo lygis, pamažu kylantis darbo užmokestis ir padidėjęs vartotojų taupymas.

Naujas ambasadorius

Liepos 19 d. prezidentė Dalia Grybauskaitė įteikė skiriamuosius raštus Lietuvos nepaprastajam ir įgaliojamajam ambasadoriui JAV-se Žygmantui Pavilioniui. Susitikime aptarti svarbiausi saugumo ir ekonominiai klausimai bei Lietuvos daugiašalė darbotvarkė – pirminkavimas Demokratijų bendrijai bei Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO).

Diplomatinę karjerą Užsienio reikalų ministerijoje Ž. Pavilionis pradėjo 1993 m. 1999-2002 m. jis buvo paskirtas patarėju į Lietuvos nuolatinę misiją prie ES, vėliau ministeriu-patarėju. Nuo 2002 iki 2004 m. Ž. Pavilionis buvo URM Europos integracijos departamento direktorius, Lietuvos vyr. derybininko su ES pavaduotojas. 2006 m. ambasadorius paskirtas URM sekretoriumi, šias pareigas ėjo iki 2009 m. Nuo tada jis ėjo ambasadoriaus ypatingiems pavedimams pareigas URM Transatlantinio bendradarbiavimo ir politikos departamente, koordinavo Lietuvos pirminkavimą Demokratijų bendrijai.

Sumažėjo policijos

Per 12 metų Lietuvoje policijos sistemoje sumažėjo daugiau kaip 5500 pareigybų, pačių policijos pareigūnų per tą laikotarpį sumažėjo beveik 3500 pareigybų, teigia Policijos departamentas. Rugpjūčio 1 d. duomenimis, policijoje dirbo 10,864 iš valstybės biudžeto išlaikomų pareigūnų. Lietuvoje 100,000 gyventojų tenka 326 policijos pareigūnai. Estijoje atitinkamam skaičiui yra 253 pareigūnai, Airijoje – 326, Latvijoje – 338, Slovėnijoje – 386, Čekijoje – 457.

Igyvendinant Lietuvos policijos sistemos plėtros programos nuostatas, 2008 m. spalio 1 d. Lietuvos policijos įstaigų skaičius sumažintas nuo 81 iki 17. Smarkiai sumažėjo įstaigų vadovų ir pavaduotojų bei policijos įstaigų administravimo padalinių pareigybų skaičius. Jos buvo pakeistos į praktines policijos veiklas vykdančias pareigybes (patrulių, tyrėjų ir pan.). Pagal policijos areštinių veiklos optimizavimo 2009-2015 m. programą, šalyje iš veikusių 46 policijos areštinių turėtų likti 27. Policijos pareigybės, kurios nesusijusios su tiesioginių veiklų vykdymu, keičiamos į civilines. **RSJ**

Prieškongresinė stovykla Berčiūnuose

Ntr. www.ateitis.lt

žiūra. Teologija – mokslas apie Dievo paliktus pėdsakus. Tie pėdsakai, tiesiog pergalės, yra susijusios su krikščionybės atėjimu. Gyvenime einame tiesia linija į dangų. Žmogaus teisės ir laisvės pagimdė rinkos ekonomiką, atvedusią į mainus tarp Dievo ir žmogaus. Mainų kultūroje turtinimas gali būti mainydamasis su kitais. Kartais trūksta vilties, tačiau kai niekas mūsų nebegirdi, Dievas dar girdi. Reikia ieškoti erdvių kur galime augti. Vėliau atnašautose šv. Mišiose vysk. designatas Gintaras Grušas savo pamoksle, praplėsdamas žuvų ir duonos padauginimo pavyzdį, kalbėjo apie atsivėrimą Dievui. Vakare linksmavakario programai

atgarsį vakaro laužo programoje.

Trečios dienos pagrindinę paskaitą „Dabarties iššūkiai ateitininkijai“ skaitė dr. Petras Kisieliūnas. Istorinėje apžvalgoje jis visiems priminė, kad ateitininkai gimė kovoje. Vėliau jie kovojo su valdžios režimu, jungėsi į partizanų eiles. Pastebėjęs, kad žmonės trokšta meilės, jis priminė sektinus Švento Rašto žodžius – „Žiūrėkite kaip jie vienas kitą myli“. Toliau jis skatino padėti išeivijos trečiabangiams atrasti tikėjimą ir Dievą. Jo galvojamu, reikia organizuoti profesinio-visuomeninio gyvenimo dienas. Žinia-skaidai reiktų daugiau teikti dėmesio meilės veiklos pro-

Lenkiją prislėgė jos valdžios elito žuvinimas lėktuvo avarijoje š.m. balandžio 10 d. Ironiška, kad jie buvo kelyje prisiminti rusų įvykdytas 22000 lenkų karininkų žudynes. Tik dabar pradeda aiškėti pilna tiesa, kas tada įvyko ir kodėl Britanija apie tai tylėjo.

Paprastai egzekucijos atliekamos skubotai, bet šiuo atveju žudikai neskubėjo. Aukos buvo paaimamos iš jų kalėjimo stovyklų ir patalpinamos traukinyje dviejų dienų kelionei be maisto ir vandens. Atvykus į skirtą vietą, jie buvo sugrūdami į autobusus, su cementu užtepliotais langais, kad nesimatytų išorinis vaizdas. Po trumpos kelionės vyrai, vienas po kito, buvo išlaipinami pro užpakalines autobuso duris. Kiekvienas vyras, išlipęs į rūškaną Rusijos miško šviesą, negalėjo abejoti savo likimu. Priekyje buvo L pavidalo plati duobė su visai neseniai nužudytais bičiulių lenkų karininkų kūnais. Prieš pilną siaubo pradžią jis buvo sugriebtas dviejų stiprių Rusijos kareivių, dėvinčių sovietų slaptosios policijos uniformomis – NKVD.

Jei jis gynėsi, jo rankos būdavo surišamos ir ant kaklo uždedama smaugimo kilpa. Kiti turėjo ant galvų užmestas milines; kai kurių burnos buvo prikimštos medžio drožlių. Kurie dar mėgino išsilaisvinti, turėjo sudaužytas kaukuoles, arba buvo subadyti durtuvais. Galimybės pabėgti jokios. Daugelis, paprastai, buvo privedami prie duobės kranto, kuri turėjo tuoj pat tapti jų kapu. Laikomos iš abiejų pusių, aukos buvo NKVDisto nušauamos su vokiečių Walther 7.65 pistoletu, kuris turėjo mažą atatraką, palyginus su sunkesniu rusų pistoletu. Šitas daug palengvino budelio riešui – žudikui reikalinga savybė, kuriam buvo reikalinga nužudyti tiek daug vyrų.

Šūvis buvo paleidžiamas į

Košmaro miškas

Rašo Guy Walters “Daily Mail”,
š.m. balandžio 15 d. laidoje

vyro kaukuolės bazę ir, jei darbas buvo teisingai atliktas, kulka turėjo išeiti pro kaktą. Mirtis buvo staigi, ir taip lenkų karininkai, vienas po kito pildė masinį kapą. Vietovė buvo miškas prie mažo Katyno kaimo, į vakarus nuo Smolensko miesto. Čia ir kitose dviejose vietovėse, tarp balandžio ir gegužės, 1940 m. Stalino žudikai sušaudė apie 22000 lenkų karininkų, kurie sudarė Lenkijos karinį elitą.

Visas siaubas, kas įvyko šiose trijose vietovėse, istorijoje pasiliko kaip “Katyno žudynės” ir nuo š.m. balandžio 10 d. šis vardas įgavo naują atgarsį, nes į Katyną keliavo Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski ir 95 palydovai ir kariniai vadai pažymėti 70 metų žudynių sukaktį. Lėktuvas sudužo tirštoje migloje ir žuvo visi skridusieji. Kruopštus avarijos priežasties tyrimas jau prasidėjo, ir pažadėtas greitas pranešimas. Koks kontrastas! Nuo pačių žudynių prireikė keleto dešimtmečių, kol pradėjo ryškėti tiesa.

Daugelį metų kaltė už žudynes buvo kaitaliojamai skiriama vokiečiams ir rusams; abu buvo vienodai pajėgūs atlikti tokio masto brutalumą. Priedui, dar buvo pasakojimai apie britų ir amerikiečių politinių institucijų slaptinimą, buvo skleidžiamos konspiracijų teorijos. Bet šiandien mes galime būti visai tikri, kas tada įvyko. Liekame daugiausia dėkingi Lenkų prisiminimo institutui, vadovaujamam Janusz Kurtyla, už tyrimus. Liūdna, kad Janusz Kurtyla tapo lėktuvo avarijos auka. Priedui, nauja lenkų autoriaus Eugenia Maresch knyga, pavadinta *Katyn 1940*, taip pat pateikia daug dokumentinių įrodymų, kaip Vakarų pajėgos

reagavo į žudynes. Iš šitų rezultatų mes galime susidaryti beveik pilną vaizdą, kas įvyko Katyne ir po įvykio.

Dažnai pamirštama, kad kai Hitleris 1939 m. rugsėjo 1 d. užpuolė Lenkiją, Stalinas jį pasekė po dviejų savaičių. Puolami iš dviejų pusių, lenkai negalėjo atsilaikyti, ir mėnesio pabaigoje kraštas buvo pasidalintas tarp dviejų brutaliausių pasaulio režimų. Kai vokiečiai pradėjo vykdyti savo liūdnei pagarsėjusius teroristinius veiksmus prieš Lenkijos žmones, rusai juos pasekė panašiais brutaliais priespaudos veiksmais. Rugsėjo mėnesį sovietų slaptosios policijos vadovas Lavrenti Berija išleido įsakymą, kad karininkai būtų išskirti iš šimtų tūkstančių lenkų karo belaisvių.

Vienas iš karininkų buvo Zdzisław Peszkowski, 21 metų amžiaus, tik baigęs karinę akademiją. Prieš keletą metų, trumpai prieš jo mirtį, aš kalbėjausi su Peszkowski, ir jis 1940 m. įvykius prisiminė su stebinančiu ir giliai jaudinančiu ryškumu. Jis sakė: “Mus sugrūdo į gyvulinius sunkvežimius. Mano sunkvežimyje buvome 70, ir jame išbuvome vieną mėnesį. Vienas mano draugas, buvęs rusų kalinys, anksčiau man sakęs, kad jei rusai mums duotų silkų – jų nevalgyti, nes, jei negali gerti vandens, turėsi bėdos dėl jose esančios druskos. Tačiau kai kurie mano draugai silkės valgė ir patyrė susižalojimą. Vyrų lūpos išdžiūvo, pradėjo kraujuoti, tartum būtų supjaustytos peiliais”. Kai kuriuose sustojimuose karininkai gaudavo vandens. Tada jie galėdavo pakvėpuoti šviežiu oru ir palikti mirusių kūnus.

Pagaliau, lapkričio pradžioje kolona atvyko į didelę

šventovę Kozielske, šiaurės rytų Lenkijoje, kur Peszkowski su maždaug 4000 kitų karininkų buvo uždarytas karo belaisvių stovykloje. Belaisviai ten sėdėjo mėnesius baimindamiesi, kas su jais įvyks, bet tik keletas nujautė jų tikrą likimą. Kaip Peszkowski sakė: “Mes negalvojome apie galimybę, kad rusai mus be gailėsčio žudytų”.

Maskvoje kovo mėnesį, 1940 m., buvo nuspręstas vyrų likimas. Tą mėnesį Berija pasiuntė Stalinui memorandumą, pasiūlydamas karininkus sušaudyti ir tuo apsisaugoti nuo bet kokių galimų sukilimų. Sovietų vadas sutiko ir popieriaus lapo viršuje pasirašė. Jo sutikimas buvo patvirtintas trijų Politbiuro narių, kurie pasirašė žemiau jų vado parašo. Rusų noras išskersti Lenkijos karinę vadovybę negimė vien iš paprasto laukinio žvėriškumo. Daugelis tiki, kad Stalinas galvojo, jog tokia žiauria taktika lenkus nusilpintų visam laikui, ir jie taptų daug lengviau kontroliuojami.

Po Berijos memorandumo priėmimo įvykių raida buvo greita. Kozielsko, taip pat ir kitų stovyklų, karininkai buvo traukiniais siunčiami į rytus: “Kas kelintą dieną jie pradėjo siųsti grupes, – prisimena Zdzisław Peszkowski. “Kurį laiką tie išvykimai buvo švenčiami, nes mes galvojome, jog jie buvo siunčiami naujam geresniam gyvenimui”. Šitą optimizmą rusai didino, ciniškai skiepdami belaisvius nuo ligų, kaip choleros ir šiltinės (*typhus*). Tačiau kai po kelių dienų sugrįždavo tušti traukiniai, belaisviai pradėjo stebėtis, kur iš tikrųjų jų draugai išvyko? Peszkowski prisiminė, kaip viena moteris, kuri dirbo vietinėje ligoninėje, kalbėdama apie belaisvius, pradėjo verkti. Jis ją paklausė, kodėl ji verkia. Ji atsakė: “Jie meluoja”. Kitą dieną moteris dingo.

Tikslių liudijimų, kas vyko pačiose egzekucijų vietose, yra mažai. Rusų kareiviai, ku-

rie egzekucijose dalyvavo, apie savo darbus nekalbėjo. Bet Janusz Laskowski, dabar Londone gyvenantis lenkas, dar prisimena, kai jis buvo 11 metų berniukas, vienas iš rusų budelių buvo apgyvendintas jo motinos name. Kiekvieną vakarą Janusz klausydavo, kaip sovietų kareivis jį erzindavo, pasakodamas apie savo darbo dieną.

Dabar mes žinome, kad lenkai karo belaisviai buvo patalpinami spygliuotų vielų aptvaroje, kuri buvo jų laikina izoliacija. Iš čia jie buvo vedami grupėmis surištomis rankomis prie žudynių duobių. Kurie priešinosi, buvo užrišamos akys arba milinėmis uždengiamos galvos. Kurie ėjo ramiai, liudijo baisų vaizdą. Plačioje gilioje duobėje gulėjo jų negyvų draugų kūnai. Prie duobės sienų kūnai tvarkingai suguldyti, galvomis prie kojų, tartum silkės skardinėje; viduryje sumestieji gulėjo netvarkingoje krūvoje. Rusų kareiviai šokinėjo ant lavonų aukštyrų ir žemyn, traukdami paskutinių aukų kūnus į jų vietas, kaip mėsaininkas skerdykloje. Naujai atvykusieji greitai prisijungė prie mirusiųjų – su viena kulka, iššauta iš arti į pakaušį.

Vėliau rastas prie majoro Adam Solški kūno, nušauto Katyne balandžio 8-tą, dienoraštis liudija kylančią aukų baimę, kai jie pamatė koks likimas jų laukė. “Perkėlimas į ‘black maria’ (specialias mašinas kalinių transportui – vertėjas) yra baiminantis”, – sako paskutinis įrašas. “Mus atvežė kažkur į mišką, kažkur į už miesto vietovę. Čia mus pagrindinai iškrato. Jie (rusai sargybiniai) domėjosi mano vedybiniu žiedu ir pasiėmė mano turėtus rublius, taip pat mano diržą, kišeninį peilį ir mano laikrodį, kuris rodė 6.30 laiką”. Šie buvo paskutiniai jo parašyti žodžiai.

Nukelta į 10-tą psl.

Prieškongresinė ateitininkų stovykla Berčiūnuose

Iš k.: akimirka iš vakaro laužo Berčiūnuose ateitininkų prieškongresinėje stovykloje; ateitininkų stovykloje Berčiūnuose, iš k. dr. Petras Kisielius, Vygantas Malinauskas ir dr. Kęstutis Keblys; *Ateities* žurnalo redaktorė Reda Sopranaitė su jauniausios kartos atstove Ntrs. R. Kriaučiūno

Atkelta iš 3-čio psl.

Taip pat kasdien stovyklautojai dalyvaudavo šv. Mišiose. Be jau minėto linksmavakario pirmąjį stovyklos vakarą, stovyklautojai taip pat džiaugėsi Jurgos Šeduikytės akustiniu koncertu, kūrybingu ir jaunatviškoje nuotaikoje vestu išeivijos ateitininkų laužu ir talentų vakaru.

Stovykloje buvo visą laiką nusižengta vadinamajam “lietuviškam punktua-

lumui”. Stebėtinai, programa ir užsiėmimai, įskaitant ir valgymą, vyko tvarkingai ir numatytu laiku. Gal stovykloje gimė nauja sąvoka – “ateitininkiškas punktualumas”. Šalia to, tiesiog vyravo jaunatviška energija ir šeimyniška nuotaika. Nors ypatingai nieškojau, bet tikrai nemačiau jokio uždaro ar neigiamo susigrupavimo pagal amžių, gyvenamąjį kraštą ar užimamas pareigas. Visi dalyvavę tiesiog save “užprogramavo” tą nuotaiką vežti į Vilnių, kur kitą dieną prasidėjo Ateitininkų kongresas.

Viesulas Kaune

Po neįprastų varginančių liepos karščių galingas viesulas, nusiaubęs Vidurio Europos šalis, ypatingai Lenkiją, į Lietuvą atūžė naktį iš 7-os į 8-ąją. Piktai blykčiodamas žaibais su liūtimi ir ypatingo stiprumo vėjo gūsiams jis išgąsdino Varėną, Alytų, Kauną. Ir tik sekmadieniui išaušus nustebę pamatėm, koks iki šiol nematytas siaubūnas sukėlė stichinę nelaimę visoje Lietuvoje. Žuvo medžių prispausti palapinėse nakvoję poilsiautojai, nugriuvus elektros stulpams nutrūko energijos tiekimas, gausybė nuvirtusių medžių užtvėrė pravažiavimus gatvėse, sužaloti prispausti gatvėse stovėję automobiliai. Kauno savivaldybės Stichinių nelaimių komisija, sušaukta posėdžiui, numatė skubias priemones žmonėms ir automobi-

Dievo ranka apsaugojo poeto Bernardo Brazdžionio kapą

Prezidento A. Smetonos artimųjų kapavietė

Audra nepalietė sukilėlių vado Adolfo Damušio paminklo

liams gelbėti, pasitelkdama ugniagesius.

Labiausiai neatsparūs viesului pasirodė seni gluosniai ir... trapiosios pušys. Šis pastebėjimas sukėlė nerimą dėl reprezentacinių Kauno kapinių Petrašiūnuose, įkurtų pušyne. Nuvykus pirmasis išpūdis pasirodė šokiruojantis. Pušys išverstos su šaknimis, bet dauguma lūžę pusiau aukštai, nuvirtę skersai takų,

taip sunkiai pastatytą didingą Lietuvos Kančių memorialą su baltuoju Angelu.

Žinoma, išvirtusių medžių pašalinimo ir kapinių sutvarkymo darbai pareikalaus iš Kauno miesto savivaldybės ir gyventojų nemažai lėšų ir pastangų, bet jų negalima lyginti su galima moraline žala, aplenkusia šią šventą kapinių žemę. **Prof. Stanislovas Sajauskas**

Antikomunizmo ištakos...

Atkelta iš 1-mo psl.

Per 1917 metų revoliuciją ir po jos bolševikų buvo išžudyta milijonai žmonių. Vėliau, jau 1921 metais bolševikams siekiant šalyje įvesti "komunistinį gamybos būdą", badu Rusijoje mirė 5 milijonai žmonių. Tą pripažino pats Leninas, pagrindęs būtinybę pereiti prie naujosios ekonominės politikos NEPO (*Argumenty i fakty*, 1988, Nr. 19).

XX š. pirmojoje pusėje ypač aktyviai antikomunizmo idėjos buvo platinamos Vokietijoje, įkūrus nacionalsocialistų (nacių) partiją, vadovaujamą Hitlerio. 1936 m. lapkričio 25 d. buvo pasirašyta Vokietijos-Japonijos sutartis, vadinamasis Antikominterno paktas, penkeriems metams numatęs bendrus Vokietijos-

Japonijos karo veiksmus prieš komunizmo tvirtovę – stalinistinę SSRS. 1937 metais prie Antikominterno prisijungė Italija; 1939 m. – Vengrija, Ispanija ir Mandžukos (Japonijos sukurta valstybėlė Mandžurijoje); 1939-1940 metais trys valstybės – Vokietija, Japonija ir Italija – tapo ne tik svarbiausiomis Antikominterno pakto dalyvėmis, bet ir Antrojo pasaulinio karo sąjungininkėmis. 1941 metais, jau prasidėjus karui, Antikominterno paktas buvo pratęstas dar penkeriems metams. Prie jo prisijungė Suomija, Danija, Bulgarija, Rumunija, Kroatija, Slovakija ir projaponiška okupuota Nankino vyriausybė Kinijoje.

Antrąjį pasaulinį karą Antikominterno pakto dalyvėms pralaimėjus, Paktas žlu-

go ir domėjimasis antikomunizmu ilgiems dešimtmečiams užgeso. XX š. antrojoje pusėje antikomunizmas tapo vėliau ir viena iš tautinių išsivaduojamųjų judėjimų atramų buvusio komunistinio lagerio valstybėms, viena iš pagrindinių vienijančių tautas jėgų, kovojančių su komunistine ideologija ir komunistų partija, kaip lipnus voratinklis, apraizgiusia visas valstybinio valdymo institucijas ir tautų bei žmonių protus.

Deja, beveik visose atkurtose pokomunistinėse valstybėse, kaip ir Lietuvoje, po labai neilgos laisvės euforijos, tautos, užmigdytos lakštungalų balsais suokusių komunistų agitatorių, valdžią vėl užgrobė komunistai ir beveik visose pokomunistinėse valstybėse buvo atkurti tautiniai komunistiniai režimai, su buvusiais nomenklatūriniais komunistų vadais valdžioje.

KANADOS ĮVYKIAI

Vadovų pasitarimas

Rugpjūčio 4-5 d.d. Vini-pege įvyko kasmetinis federacinės tarybos pasitarimas. Dviejų dienų susitikime 13 provincijų, teritorijų vadovai ir atstovai aptarė valstybės ekonomikos pokyčius, dvišalės prekybos su JAV ir valstybinės sveikatos programos temas. Nutarta raginti federacinę vyriausybę ieškoti naujų prekybinių ryšių, ypač su Europos sąjungos ir kitomis sparčiai augančiomis valstybėmis, kad būtų išsivadauta iš JAV prekybinės priklausomybės. Pasitarimo dalyviai ragina federacinę vyriausybę kuo greičiau kurti naują ilgalaikę sveikatos programą, kurioje būtų atsižvelgiama į besikeičiančią Kanados gyventojų sudėtį pagal amžių. Senoji sveikatos programa turi baigtis 2014 m., ji nebeatitinka valstybės gyventojų poreikių. Tarybos nariai pripažino, kad taupymo sumetimais būtina kartu ir didesniais kiekiais pirkti vaistus, medikamentus ir įrangą. Tarybos nariai lankėsi Churchill mieste, susitiko su vietiniais gyventojais, bendruomenės vadovais.

Ministeris pirmininkas S. Harper, rengdamasis naujam politiniam sezonui, pertvarkė savo vyriausybę. Susisiekimo ministeris John Baird pakeičia vyriausybės atstovą parlamente Jay Hill, kuris pareiškė pasitraukęs iš politikos. Susisiekimo ir kelių reikalais rūpinsis Chuck Strahly, buvęs indėnų reikalų ir Šiaurės plėtos ministeris. Jo darbą perima John Duncan (Br. Kolumbija). Nors etikos ir policijos tyrimai nepatvirtino jokio Helen Guergis nusikaltimo, konservatorių vyriausybė nenori buvusios jaunesniosios ministerės sugrąžinti į ansktesnes pareigas. H. Guergis sustabdė narystę konservatorių partijoje pavasarį, kai buvo apkaltinta tarnybinės etikos pažeidimais.

Kanados vyriausybė nukentėjusiems nuo potvynio Pakistane skiria 33 mln. dol. Smarkios liūties ir kalnų nuosliaužos, ištvinusios upės užpylė ištisus kaimus, pasėlių laukus, sugriovė tiltus ir kelius. Žuvo daugiau kaip 1,500 žmonių, 20 mln. gyventojų neteko pastogės, po vandeniu atsidūrė 700,000 hektarų pasėlių. Kanadiečiai numatė 25 mln. dol. skirti pirmajai pagalbai – maistui, geriamo vandens atsargoms ir sveikatos apsaugai, \$8 mln. bus skiriami kelių ir ryšių tinklo atstatymui.

Kanadietė Carman Lapointe Young paskirta Jungtinių Tautų organizacijos vidaus finansinės kontrolės skyriaus vadove 5 metų terminui. JTO gen. sekretorius

Ban ki Moon pabrėžė, kad jo parinktoji kandidatė turi patirties, žinių ir išvalgų, kaip kovoti su papirkinėjimu, kyšininkavimu ir švaishtymu. Neseniai Jungtinių Tautų organizacijoje buvo atskleistas piktnaudžiavimas įgyvendinant programą "Oil for Food for Iraq", pastebėta ir kitų papirkinėjimo, pinigų švaistymo ir pasisavinimo atvejų. C. Lapointe Young iki 2009 m. buvo Jungtinių Tautų organizacijos žemės ūkio plėtos fondo revizore, 2004/2009 m. – Pasaulio Bankų grupės revizore.

Atsistatydino Statistics Canada tarnybos vadovas Munir Sheikh. Jo tvirtinimu, atmetus privalomą išsamios apklausos tvarką, tarnyba ir jos vadovas negali užtikrinti statistikos duomenų objektyvumo ir patikimumo. Konservatoriai nepasitarę nutarė panaikinti ilgesnį valstybinės apklausos lapą, nes klausimai joje pažeidžia privatumą. Ji keičiama savanoriška apklausa. Statistikos specialistai ir kitos grupės, naudojamos šiuos duomenis verslui, sveikatos apsaugai ar švietimui, tvirtina, kad, atsisakius privalomos apklausos, negalima pasitikėti surinktų duomenų teisingumu. Kilus visuotiniam įvairių organizacijų, prancūziškai kalbančių gyventojų nepasitenkinimui, vyriausybė sutinka panaikinti bausmę už atsisakymą atsakyti į klausimus, į pagrindinį apklausos lapą įrašyti pora klausimų apie kalbą, bet atstatyti ilgojo apklausos lapo neketina.

Kanados vyriausybės ir jos viešojo saugumo ministerio Vic Toews laukia nelengva užduotis, sprendžiant tamilų likimą. Prieš pora savaitių į Viktoriją (Br. Kolumbija) laivas atplukdė 500 tamilų, kurie tvirtina esą persekiojami Šri Lankoje dėl savo kilmės. Bėgliai, Kanados krantą pasiekę po 3 mėnesių, dabar yra sulaikymo stovykloje. Vaikais rūpinasi globos įstaigos, ligoniais – sveikatos specialistai. Įtariama, kad bėglius atgabeno apsukrūs verslininkai, iš kiekvieno keleivio paėmę po \$50,000. Kanadoje, Toronte už Šri Lankos ribų yra didžiausia tamilų bendruomenė. Spėjama, kad galbūt "Tamilų tigrų" organizacija, patyrusi pralaimėjimą Šri Lankos vyriausybės armijai, bando pergrupuoti savo jėgas išeivijoje. Karinė grupė "Tamilų tigrai", jau 25 metai kurstanti atsiskyrimo politiką ir naudojanti neleistinus pagal tarptautinį susitarimą kovos būdus, Kanadoje yra pripažinta teroristine organizacija, jos veikla ir rėmimas uždrausti. **SK**

☪ MŪSŲ TĖVYNĖJE

KIEK IŠVYKTŲ?

Eurobarometro apklausa rodo, kad labiausiai lietuvius nuo darbo užsienyje atbaidytų nenoras skirtis su namais bei įsitikinimas, kad užsienio kalbą išmokti sunku. Taip manantieji atitinkamai sudarė pusę ir beveik trečdalį apklaustų šalies gyventojų. 23% lietuvių nurodė, kad nuo darbo užsienio valstybėje juos atbaidytų nenoras sukelti didelių pokyčių savo šeimos narių ir vaikų gyvenimuose. Beveik penktadalis apklaustųjų nenorėtų palikti savo draugų, apie dešimtadalį – palikti savo namo ar kito turto, dėti pernelyg daug pastangų prisitaikant ar baimintis priešiško vietos gyventojų požiūrio į naujus atvykėlius. 12% apklaustųjų nuo išvykimo iš šalies stabdytų tai, kad jie ir Lietuvoje turi juos tenkinantį darbą. 35% apklaustų lietuvių dirbti užsienyje skatintų didesnė tikimybė rasti darbą. Maždaug trečdalis apklausos dalyvių teigė, kad dirbti užsienio valstybėje juos pastūmėtų geresnė gyvenimo kokybė kitose šalyse, geresnės darbo sąlygos arba geresnis ekonominis klimatas. Gyventojų, teigusių, kad jokios priežastys negalėtų paskatinti jų dirbti užsienyje, sudarė 14%.

NEIŠMOKĖTOS PAŠALPOS

“Sodros” specialistai per pirmąją šių metų pusmetį patikrino daugiau nei 10,000 apdraustųjų asmenų medicininius dokumentus, kurių pagrindu buvo skiriamos ligos pašalpos. Šiemet dėl pažeidimų neišmokėta ir išieškota 315,000 litų ligos pašalpų. Ligos pašalpų neišmokėta 250,000 litų (1,600 atvejų), o iš pašalpos gavėjų išieškota daugiau nei 4,000 litų, iš asmens sveikatos priežiūros įstaigų susigrąžinta apie 61,000 litų nepagrįstai išmokėtų pašalpų, pranešė “Sodra”. Per pirmąją pusmetį darbingumo patikrinimui buvo iškviesta beveik 18,000 laikinai nedarbingais pripažintų asmenų. Reaguojant į darbdavių bei kitų institucijų prašymus, per pusmetį patikrinta daugiau nei 200 nedarbingumo pažymėjimų išdavimo atvejų, iš jų apie 35% apdraustųjų asmenų gydytojų buvo pripažinti darbingais dar tikrinimo metu.

PER DAUG BEBRŲ

Ieškant naujų būdų, kaip kovoti su daug žalos darančiais bebrais, tikimasi, kad jų skaičių sumažinti gali padėti ir populiarėjanti bebriena. Lietuvoje bebrų pradėjo gausėti maždaug prieš 15 metų, kai dėl kritusios

kailių paklausos jų beveik niekas nemedžiojo. Pastaraisiais metais ėmė didėti ne kailių, o bebrienos paklausa. Kulinarai teigia, jog tinkamai paruošta ir išrūkyta bebro uodega yra skanumynas. Miškininkų įsitikinimu, aplinkos ministerio Gedimino Kazlausko pasirašytas dokumentas, leidžiantis ardyti bebrų sukonstruotas užtvankas ištisus metus, jų bėdų neišspręs.

VĖTROS PASEKMĖS

Kaune vėtros padaryta žala viršijo pirminius numatymus, patvirtino Kaune posėdžiavusi Ekstremalių situacijų valdymo grupė. Skaičiuojama, kad dabar nuostoliai sudaro daugiau kaip 1 mln. litų, jie gali augti, nes tvarkymo darbai mieste nėra baigti, skelbia Lietuvos radijas. Savivaldybė paskelbė, kad miesto įmonėms ir gyventojams padaryti nuostoliai, pirminiais duomenimis, siekia daugiau nei 703,600 litų. Mieste sutvarkyti gatvių apšvietimo tinklai, atnaujintas elektros tiekimas, pašalinti pavojingiausi išvirtę ar nulūžę medžiai, bet nespėjama rinkti šakų. Nuspręsta telkti papildomas pajėgas miestui tvarkyti, kad darbai būtų baigti iki rugsėjo pirmosios. Iki rugsėjo pradžios tarnybos įpareigos patikslinti žalą, seniūnijos ir Socialinės paramos skyrius – duomenis apie nukentėjusius gyventojus. Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas sako, kad nuostoliams padengti planuojama naudoti administracijos direktoriaus rezervo lėšas, bus perskirstytas miesto biudžetas, ketinama kreiptis į vyriausybę dėl gyventojų patirtų nuostolių kompensavimo.

34-toji IŠ ŠIMTO

Lietuva užėmė 34-ąją vietą naujame geriausių gyventi valstybių vertinime, aplenkusi Latviją, Gudiją ir Rusiją, bet atsilikusi nuo Estijos ir Lenkijos. JAV žurnalas *Newsweek* gerovės lygį valstybėse vertino pagal švietimo, sveikatos apsaugos būklę, gyvenimo kokybę, ekonominį konkurencingumą ir politinę aplinką. Kai mūninei Lenkijai atiteko 29-oji vieta, Rusija užėmė 51-ąją, Gudija – 56-ąją vietą. Lietuvą pakėlė aukšti balai “politinės aplinkos” kategorijoje, kur vertintas demokratijos lygis ir politinis stabilumas (26 vieta), bei švietimo kokybės srityje (28 vieta). Pagal sveikatos apsaugos lygį Lietuva liko tik 61-oje pozicijoje. Pirmoji vieta atiteko Suomijai, po jos rikiuojasi Šveicarija, Švedija, Australija, Liuksemburgas, Norvegija, Kanada, Olandija, Japonija ir Danija. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

Lankantis kun. Aloyzui Volskiui, š.m. gegužės 13-15 d.d. Kalgario lietuvių būrelis, susirinkęs pietų pas Rimą Jurevičiūtę-Uritą ir Ardian Uritą
Ntr. iš *Saulėtekio*, nr. 3 (21)

Argentina

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIAI “Dobilas” ir “Gintaras” repetuoja šeštadieniais, nuo 4 v.p.p-7 v.v. Vadovauja Enrique Cikota. Mažųjų “Dobiliukų” grupė susirenka taip pat 4 v.p.p., žaisti, šokti ir susipažinti su savo senelių kalba. Vadovauja Nelly Zavickaitė.

ŠEŠTADIENIAIS mūsų patalpose yra dėstomi dviejų lygių lietuvių kalbos kursai, nuo 4 v.p.p.-6 v.v. Mokslo koordinacija – Suzana Dapkevičius ir Arnaldo Vezbickas. Kaip visuomet, pamokos nemokamai, tik prašome būti Susivienijimo lietuvių Argentinoje nariu. Nuo 3.15-4 v.p.p., naujas lietuvių kalbos kursas vaikams ir jaunimui. Kviečiame visus dalyvauti.

Inf.

Vancouver, BC

JONINĖS VAKARŲ KANADOJE. KLB Vankuverio apylinkė liepos 17-18 d.d. atšventė Joninių ir vidurvasario šventę Deas Island. Susibūrė 75 asmenys. Svarbi diena, nes tai 600 metų Žalgirio mūšio sukakties ir 77 metai nuo Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlanto vandenyną. Svečiai ir viešnios pirmiausia buvo pakviesti nusiplauti rankas ir peržengti ažuolo lapų lanko slenkstį. Gražios jaunos vaidilutės Maya ir Olivia Evans padėjo pildamos vandenį ažuoliniu šaukštu ant rankų ir džiovinamos jas lininiu šluostuku. Įėję visi buvo pavaišinti obuolių sultimis arba namie gamintu krupniku.

Po trumpo apibūdinimo Joninių ir vidurvasario švenčių, jaunimas apsupo kupolę ir lietuviškai muzikai skambant nuvijo kaspinus. Tada buvo dar įdomiau, kai reikėjo kaspinus atpinti. Visi sunešė skaniausių valgių, kad stalai būtų pilni. Pasigardžiavome “BBQ” ir nuostabiais skanumynais. Vytautas Macijauskas suorganizavo futbolo rungtynes, o Andrėja Berneckaitė suruošė vaikų žaidimus. Jie tempė virvę, lenktyniavo ir ieškojo šokoladinio paparčio

žiedo. Nupynę vainikus ėjome dainuodami prie upės saulėlydžio metu. Pakopę į medinį “tower”, mėtėme vainikus į vandenį. Tuo oficiali programa baigėsi, ir pasiliko tie, kurie pernakojo palapinėse. Buvo aštuonios palapinės. Deja, pas mus yra sausra, tai uždrausta kurti laužus. Negalėjome nė šviesos labirinto pastatyti. Turėjome tik keletą žvakių, prie kurių kai kurie kalbėjosi, o kiti susirinkę dainavo. Grojo gitara Brian Verch ir pritarė būgnais Ja-

mes Moors. Smagiai linksminomės iki vėlaus vakaro. Buvo galima matyti daug žvaigždžių tą vakarą.

Šiais metais lietuviai aplankė Estų festivalį “Jaani-paev” (Joninės) birželio 26 d. ir keletas estų aplankė mūsų susibūrimą. Bandysime ateityje sujungti baltiečius, kad visi galėtume švęsti kartu. Ačiū visiems savanoriams, kurie prisidėjo prie sudėtingo darbo.

Bernadeta Abromaitytė-Verch, organizatorė

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos naujasis klebonas kun. Paulius Mališka su parapijos komiteto pirmininke Alice Skrupskyte per klebono priėmimą sekmadienį, liepos 11.

Ntr. J. Adamonytės

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

SKELBIA, KAD VĖL ŠIEMET BUS PASKIRTOS PINIGINĖS
STIPENDIJOS JAUNIMO MOKSLAMS TĖSTI

Kandidatuojantis/ė turi būti:

- TALKOS narys (ė);
- Registruotas valdžios pripažintoje aukštojo mokslo institucijoje;

Kandidatai turi pateikti pareiškimą, kuriame būtų tokia informacija:

- Gimnazijos baigimo kursų rezultatai (Transcript);
- Aukštojo mokslo institucijos registracijos įrodymas (pakvitavimas);
- Įrodymas, kad asmuo dalyvauja visuomeninėje veikloje, organizacijoje;
- Savęs apibūdinimas, kuriame būtų mokslo/ateities tikslai;
- Ar gavęs kitų stipendijų (grants);

Visi prašymai su atitinkamais dokumentais turi būti pristatyti TALKOS vedėjui iki š.m. gruodžio 1 d. Stipendijų išdavimas įvyks per TALKOS metinį susirinkimą, kuris vyks 2011 metais

PRAŠYMUS SIŪSTI ADRESU: Rimas Sakalas, 830 Main Street East, Hamilton, ON L8M 1L6; tel. 905 544-7125; faksas: 905 544-7126.

Hamilton, ON

ŠEŠTADIENĮ, LIEPOS 24, įvyko kasmetinė TALKOS kredito kooperatyvo gegužinė (piknikas), Giedraičio klubo sodyboje. Nors oras buvo lieingas, dalyvavo nemažai narių iš Hamiltono liet. parapijos bei “Rambyno” namų. TALKA parūpino transportą norintiems dalyvauti gegužinėje. Atvykę nariai visi gavo po loterijos bilietą ir visiems buvo proga pasivaišinti Mačių šeimos pagamintu BBQ mais-

tu ir šaltais gėrimais. Atvyko ir ledų “parduotuvė” atgaivinti dalyvius prieš loterijos bilietų traukimą. Susilaukėme ir svečių iš Prisikėlimo kredito kooperatyvo, kuriam atstovavo valdybos pirmininkas Marius Rusinas. Gegužinė gerai pasisekė. Dėkojame visiems valdybos nariams, kurie vedė sklandžiai programą. Gegužinės tikslas? Pareikšti padėką visiems nariams ir maloniai patvirtinti TALKOS gilų įsijungimą visoje Hamiltono liet. bendruomenėje.

HAMILTONO MEDŽIO-TOJŲ ŽŪKLAUTOJŲ KLUBO GIEDRAITIS gegužinė įvyko sekmadienį rugpjūčio 8. Tikslas – pagerbti buvusius valdybos narius bei darbuotojus. Maistas buvo paaukotas, ir visi galėjo pasivaišinti nemokamai. Už tai dėkojame Jonui Stankui, Elvirai Bajoraitienei, Onai Jusienei, Irenai Zubienei ir Petruui Šidlauskui. Nariai ir svečiai sušėšė laimikių loterijai, šaudymo sekcija parūpino įdomią “ratukų” loteriją. Dėkingi valdybos nariams - Valdui Baniui ir Valdui Dambrauskui už energingą ir greitą bilietų platinimą. Taip pat padėką valdybos išdininkui Ronaldui Bartninkui už “ratukų” platinimą ir laimikių parūpinimą. Dėkojame valdybos nariui Erikui Gocentui, kuris parūpino klubui šaldytuvą. Nariai pagerbė ilgametę klubo šeimininkę Elvirą Bajoraitienę gimtadienio proga. Visi sugiedojo *Ilgiausių metų*. Trumpas narių pagerbimas įvyko po loterijos. Nauja valdyba, norėdama padėkoti buvusiems valdybos nariams, įvedė garbės narių kategoriją. Naujais garbės nariais tapo: Jonas Stankus, Antanas Jusys, Motiejus Jonikas, Vytas Svilas, Zenonas Čekauskas, Petras Armonas, Petras Šidlauskas, Juozas Krištolaitis ir Elvira Bajoraitienė. Padėkos pareikštos visiems, kurie prisidėjo prie Klubo veiklos, jo statybos bei tvarkos. Paminėti šie asmenys: Sofija Matukaitienė, a.a. Regina Pakalniškienė, Irena Zubienė, Ona Jusienė, Vanda Bakšienė, Romas Giedraitis, a.a. Vladas Suluviovas, Everistas Apanavičius, Vincas Gelžinis. Sąrašas ilgesnis – daugelis jau mirę, kiti nebega-li dalyvauti. Jiems liekame taip pat dėkingi. G. Senkus

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 67 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.50%
2 m. term. indėlius1.90%
3 m. term. indėlius2.40%
4 m. term. indėlius2.65%
5 m. term. indėlius2.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)0.50%
1 m. ind.1.50%
2 m. ind.1.90%
3 m. ind.2.40%
4 m. ind.2.65%
5 m. ind.2.85%
PASKOLAS
Asmeninės nuo3.90%
Nekiln. turto 1 m.3.90%
ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA

TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTA
NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ –
(Tax-free savings account – TFSA)
MOKAME PALŪKANAS:
Variable – 1.50%
1 metams – 1.75%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.10%
•Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai
•Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Michigan LB apygardos suvažiavimas vyko Southfield, MI, Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre. Jį pradėjo ir vadovavo šios apygardos pirmininkė Janina Udrienė, sekretoriavo apygardos valdybos sekretorė Gražina Kriaučiūnienė. Invokaciją sukalbėjo kun. Gintaras Jonikas. Buvo perskaitytas ir priimtas praėjusio suvažiavimo protokolai. Suvažiavime dalyvavo 16 atstovų iš Detroito, Grand Rapids ir Lansing miestų LB apylinkių ir svečių. Pranešimus padarė valdybos pirm. J. Udrienė bei LB apylinkių pirmininkai. Lansing LB apylinkės valdybos pirmininkas Saulius Anužis dalyvauja ir amerikiečių politinėje veikloje, atstovaudamas lietuviams amerikiečių institucijose. Apie Grand Rapids LB apylinkės veiklą kalbėjo jos pirmininkė Jolanta Paalksnienė primindama, kad šioje apylinkėje pirmuosius mokslo metus baigė lituanistinė mokykla “Baltijos krantas”, o apie Detroito lietuvių bendruomenę – jos buvęs pirmininkas Vytas Rugienius. Suvažiavimas priėmė L. Rugienienės paruoštą rezoliuciją dėl dvigubos pilietybės. Suvažiavimas taipgi pritarė Rigondos Savickienės siūlymui artimiau bendradarbiauti su Grand Rapids apylinke. Reikėtų pakviesti šios apylinkės tautiečius dalyvauti Detroito apylinkės renginiuose. Atsistatydinus apygardos valdybos išdininkui Vytaui Raguckui, šioms pareigoms eiti buvo pasiūlytas Valdas Piastys, kurį suvažiavimo atstovai patvirtino. Toliau vyko užkandžiai ir pabendravimas.

Australija

Adelaidės lietuviai minėjo Valstybės dieną – Mindaugo karūnaciją. Sekmadienį, liepos 4, buvo pakeltos vėliavos prie Lietuvių Namų esančio Laisvės paminklo, o Šv. Kazimiero koplyčioje Mišias atnašavo kun. Juozas Petraitis. Pamaldose organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Po pietų Lietuvių Namuose vyko minėjimas. Jame dalyvavo kvieisti svečiai. Pietų Australijos etninių reikalų ministrė ir Norwood apygardos parlamentaras. Ministrė ta proga pasveikino minėjimo dalyvius ir kartu pareiškė užuojautą dėl mirusio buvusio prezidento Algirdo Brazausko. Programai vadovavo LB apylinkės valdybos narės: Gaila Paškevičiūtė ir Kristina Gudelytė. Maldą už Lietuvą ir jos žmones sukal-

bėjo kun. J. Petraitis. Viktoras Baltutis kalbėjo apie Lietuvos laisvės kovotojų pasiaukojimą bei ryžtą ir apie dabartinę Lietuvos būklę. Meninė programa buvo įvairi. Lietuvių mokyklos chorelis padainavo tris dainas: *Du gaideliai, Pelėda* ir *Pučia vėjas*; Amelie Dundaitė padeklamavo *Lietuviais esame mes gimę*, Illandra Fallavolita – *Be pavadinimo* ir Aidas Pocius – *Gimtas kraštas* eilėraščių. Choras “Lituania”, vadovaujamas Jono Pociaus, atliko taipgi tris dainas: *Kur bėga Šešupė*, *Jei karalius būčiau* ir *Dievo dovana*. Po minėjimo Lietuvių Namų sodelyje buvo nuleistos vėliavos, sugiedota Lietuvos himnas ir *Marija, Marija*. Toliau prie kavutės ir skanėstų vyko pabendravimas. Visi minėjimo dalyviai džiaugėsi naujos valdybos, kurią sudaro jaunesnioji karta, veikla.

Lenkija

Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo šventė vyko jotvingių ir prūsų gyvenvietėje – Ožkiniuose. Ji pradėta Lietuvos himnu, kurį giedojo Lietuvos žemės ūkio ministerijos choras “Dobilas”, vadovaujamas Gražinos Vaišnoraitės. Pasirodė Punsco pensininkų klubo choras “Tėviškės aidai” (vadovas Gediminas Kružlys) ir šaunūs krašto muzikantai. Jie linksmo susirinkusius dainomis ir skambia muzika. Vienas iš įdomybių buvo karalienės Mortos viralo ragavimas bei šaudymas iš lankų. Buvo prisimintas Durbės mūšis, žuvusių karių pagerbimas ir paminklinio akmens atidengimas. Prie akmens žmonių minią palydėjo būrys motociklininkų, netikėtai užsukusių iš Lietuvos. Pastarieji pasakojo, kad rengiasi dalyvauti Žalgirio mūšio minėjime. Paskaitą apie Durbės mūšį skaitė Juozas Šeimys. Ypačtingo žiūrovų dėmesio sulaukė senovės baltų kovų broliai “Vilkatlakai”. Jie pademonstravo kovą ir šarvus, kuriuos vartojo tuometiniai kariai. Šventę pajavairino Kauno muzikos ansamblis “Ainiai” (vad. Jonas Urbanas). Daudyčių muzika patiko visiems. Tai vienintelis tokios liaudiškos muzikos ansamblis Lietuvoje. Koncertų metu jis vartoja 16 liaudies instrumentų. Po koncerto visi nuėjo į piliavietę, kur Punsco Kovo 11-osios auklėtiniai ir mokytojai vaidino Vytauto Bičiūno istorinę dramą “Žalgiris” (režisierė Rūta Burdinaitė). Po meninės programos vyko ilga vakaronė su šokiais. JA

Svečiuose pas ispanus, portugalus ir berberus

GEDIMINAS KURPIS

Labiausiai mane šių sykių domino Marokas, bet tame pačiame suorganizuotos kelionės pakete buvo ir Ispanija su Portugalija. Per daug nesipriešinau, nes ir Portugalijoje nebuvo buvęs, o Ispanija, kurioje buvau jau du sykius, mane sužavėjo savo gamta, architektūra, istoriniais paminklais, turtingomis menu ir auksu katedromis bei draugiškais ir paslaugiais gyventojais. Todėl vieną gražią balandžio sekmadienio popietę KLM bendrovės lėktuvu nusileidau Madrido Barajas oro uoste. Pakeliui reikėjo Amsterdamo Schiphol oro uoste persėsti į mažesnę lėktuvą. Naujausi transatlantiniai lėktuvai turi įmontuotus asmeniškus ekranus ir ausines, keleiviai gali pasirinkti kokį filmą žiūrės ar kokios muzikos klausys, todėl kelionė nebūna pernelyg ilga ar nuobodi.

Tą patį sekmadienio vakarą sutikau savo bendrakeleivius ir kelionės vadovą viešbučio “Praga” restorane. Vadovas buvo aristokratiškas, apsukrus ir draugiškas ispanas Julian Gallant-Hidalgo, o kartu keliaujančių buvo daugiausia amerikiečių, keletas britų, pora australiečių, naujazelandiečių ir aš, vienintelis kanadietis – iš viso 28. Kaip vėliau paaiškėjo, kompanija buvo labai draugiška ir įdomi, ne nuobodi, o vadovas net leido mums jį vadinti suamerikietintu “Džiulian”, nors pašauktas ispanišku “Hulian” greičiau atsiliepdavo.

Iberijos pusiasalis – daug perėjūnų, daug atėjūnų

Šiuo metu Iberijos pusiasalį dalinasi Ispanija ir Portugalija. Ispanija užima apie 84% ploto, Portugalija – likutį. Bet Iberijoje gyventa jau prieš beveik milijoną metų. Kas tie gyventojai buvo – nežinoma, bet Altamiro ir Nerjos olose rasta prieš 15,000 metų nupaišytų bizonų. Vėliau čia atplaukdavo “pasisvečiuoti” finikiečiai, graikai, kartaginiečiai. 218 m. pr. Kr. atkeliavo Romos legionai. Jiems ant kulnų lipo Hanibalo vedami kartaginiečiai, bet romėnai juos išvijo ir pasiliko Iberijoje, kol atkeliavo vizigotai ir vandalai (apie 410 m.). Kai 312 m. imperatorius Konstantinas pripažino krikščionybę imperijos religija ir VII š. pradėjo sklisti nauja religija – Islamas, karai perėjo į religinę plotmę.

Musulmonai, kurie Iberijoje buvo vadinami maurais (frankai juos vadino saracėnais), netruko atkelti į Iberiją ir vienu metu išstūmė krikščionis beveik iš viso pusiasalio, kol juos ties Poitiers sustabdė frankų valdovas Carolus Martellus. Per tuos teritorinius pasistumdymus pusiasalyje atsirado kelios karalystės: krikščioniškosios Leon, Navarra, Castile, Catalonia, Aragona bei Lusitania ir musulmoniškoji Andaluzija (Al-Andalus). Andaluzijoje ilgą laiką musulmonai, žydai ir krikščionys sugebėjo darniai gyventi. Tėn visos trys religijos buvo lygiateisės, ir kiekviena gerbė kitas, nes visos trys turėjo vieną Dievą ir po šventą knygą: žydai *Senąjį Testamentą*, krikščionys *Naująjį Testamentą*, musulmonai *Koraną*. Kai 1492 m. Kolumbas atrado Ameriką, susivieniję katalikų valdovai (*los Reyes Catolicos*), Fernando (Aragonos karalius) ir Isabel (Castilijos karalienė), išstūmė maurus iš Iberijos pusiasalio. Taip nusileido viduramžių uždanga Iberijoje.

Dar norėčiau paminėti du VIII

šimtmečio įvykius, kurie ilgainiui turėjo įdomias pasekmes. Frankų karalius Karolis Didysis (*Charlemagne*) 778 m. per Pirėnų kalnų tarpekį atžygiavo į Iberiją išvaryti maurų. Apgulė Zaragozą, bet jos neįstengė paimti. Turėjo grįžti atgal malšinti nenuoramus saksų, o jo ariergardą, vadovaujamą patikimo riterio Rolando, užpuolė ir sunaikino baskų būrys. Karaliaus kronikininkai užrašė tą įvykį. Žymiai vėliau, apie XI š. vidurį, Bretanijoje gimė viduramžių literatūros perlas, epinė poema *Rolando giesmė*. Įvykis joje buvo žymiai išplėstas ir pagražintas: Rolandui “priskirta” net 20,000 karių, o baskai virto saracėnais su 400,000 karių (tipiškas viduramžių reiškinys – atsiminkim, kaip Rimberto kronikose parašyta, kad Apulę 853 m. nuo švedų gynė pilyje užsidarę net 15,000 kuršių karių).

Apie 800-uosius metus šiaurės vakarų Iberijoje prie Compostelos buvo atrastas apaštalo šv. Jokūbo (Saint Jacques, Santiago) kapas. Jam buvo

Toledo – Miesto panorama

priskirti ir įvairūs stebuklai kovojant su maurais, todėl netrukus toje vietoje buvo pastatyta šventovė, ir ji tapo maldininkų mėgiama šventoviete (trečia po Jeruzalės ir Romos). Dar ir šiomis dienomis maldininkai bei turistai pėsti ar važiuoti keliauja į *Santiago de Compostelą* maldininkų viduramžiais pramintu keliu (*el camino*).

Ispanija 1954 metais

Tada buvo pirmas mano susipažinimas su Ispanija. Su ispaniškai kalbančiu draugu 1954 metų gegužę iš Muencheno, kur mes tarnavome JAV aviacijos dalinyje, nutarėme nuvažiuoti mėnesiui į Ispaniją. Diktatorius Francisco Franco, po 14 metų atsisakymo nuo išorinio pasaulio, buvo tik ką atvėręs valstybės vartus turistams. Per kelias dienas, su sustojimais Ženevoje ir Lurde, pasiekėm San Sebastian miestelį prie Biskajos įlankos. Maudytis jūroje dar buvo per anksti, tad nutarėme daug nelaukę tęsti kelionę į Madridą. Nuėjome į geležinkelio stotį, nusipirkome bilietus ir paklausėm, kada išeis traukinys į Madridą. “Tvarkaraštyje pažymėta 5 valandą, bet traukinys išeis gal 6, gal 7 valandą”, gavom atsakymą. Stotyje buvom 5 val., o išvažiavom po 8 val. (gerai dar, kad ne “manjana”). Apie vidurnaktį traukinys sustojo tamsiam lauke. Konduktorius parodė kuria kryptimi eiti į stotelę, jei norim atsigerti, o garvežys duos signalą 10 minučių prieš išvažiuojant. Tamsu, nors

akį durk. Šiaip taip nusikrapštėm iki stotelės, atsigėrėm šaltinio vandens, sugrįžom į traukinį, kuris pasijudino po geros valandos.

Madride apsistojom gražiamе viešbutyje “Crillon”, 7-tame aukšte. Nežinojom, kad nuo vidurdienio iki 3 valandos, per “siestą”, būna nutraukiama visame mieste elektra – teko tą dieną lipti į kambarį laiptais, nes kel tas neveikė; taksi vairuotojai gulinėjo parkuose, skaitė laikraščius, bet nevažinėjo. Nežinojom taip pat, kad ispanai valgo vakarienę po 10 val. vakaro. Mūsų laimei McDonalds jau veikė, tai alkani bėgdavome ten bet kada ko nors užkasti.

Ilgalaikis valstybės izoliavimas nuo išorinio pasaulio iškreipė pinigines ir ekonomines proporcijas. 1954 m. prie Sevilijos atidarytoje JAV karinėje oro bazėje tarnaujančio personalo algų didesnė pusė buvo “užšaldoma” iki išvykimo iš Ispanijos. Į Barcelonos uostą tuo metu atplaukusio JAV karo laivo personalas taip “mėtėsi”

(romėnai jį vadino *Toletum*, maurai – *Tulaytulah*). Septyniasdešimtį kilometrų nuvažiavome maždaug per pusantros valandos, trumpam sustodami kavos ar suvenyrų pakelės parduotuvėlėje. Užvežė mus Toledo pietų pusėje ant Imperatoriaus kalvos (*Cerro del Emperador*), iš kur miesto vaizdas buvo pasakiškas. Žemai – *Tagus* upės vingis, už jos miestelio panorama su katedros bokštu kairėje, dešinėje – *Alcazaro* tvirtovė su keturiais bokštais kampuose. Iš čia turbūt toledietis dailininkas El Greco (*Domenikos Theotocopoulos*) piešė savo garsųjį Toledo miesto vaizdą.

Mūsų užnugaryje, dar aukščiau ant kalvos matėsi Toledo viešbutis *Parador Conte de Orgaz*. Paradorais vadinami valstybiniai viešbučiai, dažniausiai įsikūrę buvusiose pilyse, vienuolynuose, bet kartais ir moderniuose pastatuose gražiose vietose. Toledo yra vienas iš pastarųjų. Tarp kitko, šiomis dienomis Toledo paradore kambarys “be miesto vaizdo” kainuoja 171 eurą, o jei pro langą matosi Toledo panorama – 197 eurai.

Toledo buvo svarbus pramonės, prekybos bei religinis centras ne tik romėnų laikais, bet ir kada čia po jų viešpatavo vizigotai, maurai ar krikščionių karaliai. Ypač buvo išvystyta metalinių šarvų, šalmų, skydų bei kalavijų gamyba. Kalavijus gamina ir dabar – turistams. Toledo žinomas ir smaližių pasaulyje kaip marcipano sostinė. Vietinis padavimas pasakoja, kad vieno apgulimo metu pritrūko maisto, ir visi badavo, kol atrado paslėptą cukraus bei migdolų sandėlį. Iš jų gamintas marcipanas išgelbėjo tolediečius nuo bado mirties.

Dabartinė Alcazaro tvirtovė pastatyta XVI š. toje pačioje vietoje, kur kadaise stovėjo romėnų tvirtovė. Vėliau čia įsikūrė Karo akademija. Ispanų civiliniame kare Toledo miestas nukentėjo nedaug, bet Alcazaras buvo beveik visai sugriautas 1936 m. vasarą, kai respublikonai buvo apgulę tvirtovėje užsibarikadavusius nacionalistus ir akademijos kadetus, vadovaujamus plk. Mascarado. Pasakojama, kad apgulimo metu respublikonai pagrobė pulkininko sūnų ir, grąšindami mirtimi, privertė jį telefonu paskambinti tėvui, tikėdamiesi, kad taip privers nacionalistus pasiduoti. Bet plk. Mascarado sūnui pasakęs, “Pasiruošk sutikti Sutvėrėją”. Alcazaro įgula atsilaukė, pulkininko sūnus buvo sušaudytas. Po karo tvirtovė buvo atstatyta, gen. F. Franco laikais ji tapo ispaniškąja “Masada” – heroizmo paminklu. Dabar joje planuojamas Karo muziejus, kurio rodiniai bus atgabenti iš Madrido.

Vaikštinėjome siauromis miesto gatvelėmis ir grožėjomės senais, įvairių stilių, gražiai išpuoštais pastatais. Užėjome į buvusią sinagogą, 1405 m. paverstą šventove, *Santa Maria la Blanca*. Pastato viduje labai įdomūs dekoratyviniai motyvai, įdomios kolonos bei lubos. Kitoje buvusioje sinagogoje, *Sinagoga del Transito*, dabar įsikūręs Sefardų (Iberijos žydų) paveldo muziejus. Tos neaplinkėme, nes buvo uždaryta, bet užsukome į El Greco namą-muziejų. Neaišku, ar tame name, ar tik toje kaimynystėje vidury žydų rajono, dailininkas gyveno, bet jame dabar yra išstatyta keliolika El Greco ir jo mokinių darbų. Vienas iš jų yra jau minėtas *Toledo vaizdas*, o taip pat *Kristaus ir jo apaštalų* serija.

Nukelta į 9-tą psl.

Žiedai vandens lelijų jus kviečia poilsio gamtos ramybėje

Ntr. V. Maco

Svečiuose pas ispanus...

Atkelta iš 8-to psl.

Bene pats žinomiausias El Greco paveikslas *Grafo Orgaz laidotuvis* (*El Entierro de Conde Orgaz*) yra *Santo Tome* šventovėje. Teko laukti eilėje, nes buvo daug norinčių jį pamatyti. Šis darbas buvo užsakytas parapijos kunigo, nes grafas buvo tos XIV š. šventovės rėmėjas. Paveikslas rodo grafą Orgaz, jį apsupusius dvasininkus, kitus laidotuvių dalyvius, tarp kurių yra ir rašytojas Miguel de Cervantes, ir pats El Greco bei jo sūnus; paveikslas viršuje aukščiau debesų dangos pavaizduoti iš dangaus nusileidę šv. Augustinas ir šv. Steponas su angelais ir kitais šventaisiais paimti grafo į dangų.

Toledo katedra

Viena didžiausių, gražiausių ir turtingiausių šventovių, ši katedra buvo statyta beveik tris šimtmečius (1226-1493), todėl ir architektūriniai stiliai susimaišė. Vyrauja prancūziška gotika iš lauko, barokas bei islamiškas *Mudejar* stilius viduje. Didysis 90 m aukščio bokštas gotiškas, kitas žymiai žemesnis bokštas vainikuotas

baroko kupolu. Katedros viduje galima ir pasiklysti – penkios navos, 88 masyvios kolonos, 15 altorių, tūkstančiai įvairių skulptūrų, šventųjų,

Toledo – XII š. *Baltoji Madona* katedros choro aptvaroje (iš lankstinuko)

vyskupų, karalių, angeliukų ir nuodėmingųjų, daug spalvingų vitražų, rozečių, didžiuliai vargonai.

Pradėsiu nuo zakristijos (“meno galerijos”), kur kabo El Greco, Rubens, Bellini, Caravaggio piešti Kristaus, apaštalų, kardinolų bei popie-

žių portretai. Kitoje salėje (*Sala Capitular*) iškabinti visų Toledo vyskupų portretai. Choro aptvaroje – gražiai išdrožinėtos medinės kėdės, virš jų 54 reljefai (atrodo, iš švino), vaizduoją Granados atkariavimą, o dar aukščiau – scenos iš Senojo Testamento, išskaptuotos iš alebastro. Pačiame choro priekyje įdomi *Baltoji Madona* – Dievo Motinos su Kūdikieliu statula iš alebastro (XII š. prancūzų menas), kurioje pagautas nepaprastai švelnus, gležnas ir mylintis momentas.

Didysis altorius – medinės dažytos skulptūrelės iš Kristaus ir Marijos gyvenimo, sugrupuotos į keliolika vaizdų, apipintų paaukuotais rėmeliais ir pagražinimais. Lobbyne-saugykloje pagrindinis rodinys – didžiulė monstrancija iš sidabro, vėliau paaukuota Kolumbo iš Naujojo pasaulio atvežtu auksu. Trijų metrų aukščio, šešiakampė bazė, sudėta iš 5,600 dalelių ir 12,500 varžtelių. Gaminta 1517-1524 m. kardinolo Cisneros užsakymu. Sveria 195 kg. Nešiojama kasmet Dievo Kūno procesijose.

Vienoje katedros pusėje (kur anksčiau buvęs žydų turgus) pastatyta dengta arkada aplink kiemą (ispaniškos *patios* – tai *Mudejar* stiliaus įtaka). Virš arkados sandėliai, kuriuose laikomos 6 m aukščio figūros, aprenktos XVIII š. kostiumais. Jos nešiojamos mieste fiestų metu.

Bežioplinėdamas katedroje pastebėjau raudoną medžiaginį daiktą, kabantį ant lyno, kuris nuleistas nuo aukštų katedros lubų. Vadovas paaiškino, kad tai kardinolo senoviška plačiabrylė skrybėlė, o po ta skrybėle grindyse įrašytas kardinolo vardas. Kardinolas palaidotas katedros požemiuose. Pasirodo, kad Toledo katedroje yra palaidota daug valdovų, kardinolų, vyskupų. Katedra ispaniškai vadinasi *Catedral Primada Santa Maria de Toledo*. Toledo visą laiką buvo ir dabar yra Ispanijos arkivyskupo primato rezidencija.

(Bus daugiau)
Ntrs. G. Kurpio

Toledo katedra

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

“Tradicijų pynė pagal Vydūną” – su šiuo šūkiu ir šiemet Joninės buvo švenčiamos ant Rambyno kalno. Pradėtos birželio 23 dienos pavakare ir užbaigtos gegužine jau po vidurnakčio ir ryto rasos ritualu bei saulėtekio pagarbinimu birželio 24 dieną. Birželio 23 dienos popietę šventės dalyviai buvo pakviesti į Bitėnų M. Jankaus muziejaus kiemėlį, kur vyko jaunųjų dailininkų pleneras *Saulės šokis*, tačiau saulė atsisakė pralysti pro storą debesų maršką, dalyvių vilgė smarkokas lietus. Pakeliui į muziejų, šventės rengėjai ir dalis dalyvių užsuko į Bitėnų kapinaites pagerbti ten palaidotų Mažosios Lietuvos veikėjų – lietuviybės puoselėtojo, filosofo, rašytojo, kultūros veikėjo Vilhelmo Storastos-Vydūno (1868-1953), Mažosios Lietuvos patriarcho, publicisto, spaustuvinininko Martyno Jankaus (1858-1946) bei šviesuolio Jono Vanagaičio (1869-1946).

Ant Rambyno kalno dengtoje estradoje šventės dalyvių linksmo Klaipėdos universiteto, E. Balsio menų fakulteto, Jurbarko kultūros centro, Klaipėdos “Dangiškieji” dainininkai bei “Mėjos” (Pagėgiai), “Gintaro” (Priekulė) šokėjai. Rambyno papėdėje, nušienautose pievose, kur nėra jokios pastogės pasislėpti nuo liūtis, saviveiklininkai dvi valandas dainavo ir šoko saujelei žiūrovų, kurie nepabijojo liūtis, pievose žoliavo, pynė vainikus, juos mėtė ir laimė būrė. Apie vidurnaktį dangus prasiblaivė ir gegužinė su Naitkiškių kapela tęsėsi iki išnaktį.

Istoriniai šaltiniai liudija, kad Nemuno ir Jūros slėniuose I-VI š. įsikūrusi skalvių gentis išsiskyrė savo kultūra ir turtingumu, nes gyveno prie Nemuno, pagrindinio prekybos kelio. Rambyne buvo dvasinis skalvių centras, Ramigės pilis, kurią 1275 m. užėmė kryžiuočiai. Rambyno alkakalnis nuo senų laikų buvo įvairių apeigų bei švenčių vieta. Kažkada čia stovėjo plokščias didžiulis akmuo, kuris 1811 m. buvo suskaldytas malūno girmoms. 1928 m., minint Lietuvos nepriklausomybės dešimtmetį, čia buvo pastytas aukuras, kurį vokiečiai 1939 m. nugriovė, bet vėliau jis buvo vėl atstatytas. 1910 m. čia vyko Vydūno suorganizuota Mažosios Lietuvos jaunuomenės šventė, į kurią suvažiavo jaunimas iš Tilžės, Klaipėdos, Šilokarčemos, Įsruties, Gumbinės su ryšulėliais žemės ir pasodino ažuoliuką, tautos gyvybės simbolį, kuris ir dabar čia ošia.

“Kristupo vasaros festivalis”, vykstantis karščiausiu

metų laiku nuo liepos 1 iki rugpjūčio 31 dienos, šiemet vėl linksmina žiūrovus Vilniuje, kituose miestuose (Molėtuose, Mažeikiuose) bei atnaujintuose dvaruose (Šešuolėlių ir Bistrampolio). Festivalio meno vadovas Donatas Katkus turi suplanavęs 48 koncertus. Festivalį atidarė Šv. Kotrynos šventovėje lietuvių solistai, choras “Polifonija” ir Šv. Kristoforo kamerinis orkestras su kompozitoriaus Carl Jenkins *Requiem*. Šiais Fryderyko Chopino metais, talkininkaujant Lenkijos institutui Vilniuje, F. Chopino muziką skambins Lietuvos, Lenkijos, Japonijos pianistai. Vilnietė vokalistė Evelina Sašenko su savo grupe žada pristatyti žiūrovams F. Chopino muzikos džiaz improvizacijų.

Festivalio metu planuota surengti 11 vargonų muzikos koncertų Vilniuje Šv. Kazimiero šventovėje, du – Molėtų šventovėje ir vieną Mažeikiuose. Visi vargonininkai tarptautinių improvizacijų konkursų laimėtojai, taigi turėtų klausytojams suteikti įdomių vargonų klasikos improvizacijų. Tarp svetimtaučių atlikėjų – Dresdeno *Frauenkirche* vargonininkas Samuel Kummer, italas Fausto Caporali, Šveicarijos lenkas Julian Gembalski, vargonininkai iš Serbijos, Čekijos, Norvegijos. Laukiama “Royal String” ir lenkų styginių kvartetų, Tiffin berniukų choro iš D. Britanijos, vokalinio ansamblio “Paris 6” iš Prancūzijos (vad. lietuvaitė Asta Timukaitė-Lemesle), Pietų Korėjos ir Austrijos dainininkių.

Jaunieji Lietuvos chemikai Japonijoje, Tokyo mieste liepos 19-28 dienomis vykusioje 42-joje tarptautinėje chemijos olimpiadoje pelnė keturis apdovanojimus. Aukso medalį laimėjo Kauno technologijos universiteto gimnazijos abiturientas Vladimiras Oleinikovas, sidabro medalius – Vilniaus Gabijos gimnazijos dvyliktojas Vidmantas Bieliūnas bei Kauno technologijos universiteto gimnazijos vienuoliktokas Dominykas Sedleckas. Bronza atiteko Klaipėdos “Ažuolyno” gimnazijos vienuoliktokui Emiliui Bružui. Olimpiadoje varžėsi 68 valstybių atstovai.

Vilniaus dailės akademijos Naujuosiuose rūmuose liepos 13-17 dienomis buvo surengta studentų darbų paroda, kurioje buvo išstatyti darbai, sukurti pavasario semestro metu. Parodoje dalyvavo skulptūros katedros studentai Mantas Lilis, Marija Olšauskaitė, Domas Rūkas, Mykolas Sauka, Augustas Serapinas, Raimonda Sireikaitė, Valdas Skritas, Rūta Songailaitė ir Jurgita Žvinklytė. **GK**

1-877-525-RCUL (7285) www.rpcul.com

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

NAUJA PASLAUGA 18 mėnesių GIC moka **2.20%**

TERMINUOTI INDĖLIAI	SĄSKAITOS
90-179 dienų 1.25%	Taupomoji sąskaita 1.30%
180-364 dienų 1.25%	Čekių sąskaita iki 0.25%
1 metų 1.25%	Amerikos dolerių sąskaita 0.20%
2 metų 1.50%	Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind. 1.00%
3 metų 1.75%	
4 metų 2.00%	
5 metų 2.50%	

GIC	SUTEIKIAME
1 metų "cashable" 1.30%	Asmenines paskolas nuo 5.25%
1 metų 1.50%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
2 metų 2.00%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS
3 metų 2.25%	Su nekinančiu nuošimčiu
4 metų 2.50%	1 metų 3.50%
5 metų 3.00%	2 metų 3.75%
	3 metų 4.15%
	4 metų 4.75%
	5 metų 4.90%

RRSP, RRIF ir TFSA	
TFSA atviras, kintantis..... 2.00%	Su kintančiu nuošimčiu
RRSP ir RRIF atviras, kintantis... 1.25%	1, 2, 3 metų 3.50%
1 metų 1.75%	Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu..... 3.75%
2 metų 2.25%	
3 metų 2.50%	
4 metų 2.75%	
5 metų 3.25%	

MŪSŲ ADRESAS:
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400
Fax: 416-532-4816
Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00- 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00- 8:00
Šeštadieniais	9:00- 1:00
Sekmadeniais	8:30-12:45

ANAPILYJE:
Tel.: 905-566-0006
Fax: 905-566-1554
Darbo laikas:

Antradieniais	9:00- 3:30
Ketvirtadieniais	12:00- 7:00
Sekmadeniais	9:00-12:30

■ Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas

■ Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

Keliant į Europą neužmirškite įsigyti AMEX EURO ČEKIŲ ir GRYNŲ PINIGŲ NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Kooperacija bei savitarpio pagalba, visų narių naudai...

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCO (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos "PARAMOS")
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Košmaro miškas

Atkelta iš 4-to psl.

Tiktai susidoroję su pasakutėmis lenkų aukomis, budeliai pradėjo paprastus darbus: ant lavonų kasė žemę, išlygino aplinką ir sodino spygliuočių daigus, kad užslėptų savo žiaurų darbą. Buvo klinikinė operacija, bet baisioje nežmogiškoje plotmėje. Greitai Kosielske buvo likę tik 250 vyrų ir 182 kitose stovyklose. Išžudyta apie 22000. "Aš visuomet galvoju, kodėl ne mane?" – sakė Zdzisław Peszkowski, vienas iš išlikusių. Toliau nuo Katyno įvykiai vystėsi greitai. Vokiečiams užpuolus Sovietų Sąjungą birželio mėnesį, 1941 m. lenkai ir rusai buvo priversti nėsantais palikti nuošalyje ir tapti neramiais sąjungininkais. Beviltingai reikalingi pagalbos iš bet kur, rusai paleido likusius karo belaisvius, kad jie prisijungtų prie lenkų generolo Anders paskubomis organizuojamos armijos. "Jis atėjo pas mus į kalėjimą pasakyti, kad mes laisvi", – prisimena Peszkowski. Mes klausėme: "Generole, kur yra kiti?" Jis atsakė: "Mes bandome juos surasti". Iš tikrųjų pasaulis nesužinojo, kas įvyko Katyne iki balandžio 13-tos, 1943 m., kada vokiečiai pranešė apie jų masinio kapo atkasimą miške. Rusų įvykdytas karo nusikaltimas naciams buvo propagandinis laimikis, ir jie greitai stengėsi iš jo išgauti kiek galima daugiau kredito. Nestebina, kad įvykiai su-

kėlė didžiulę tarptautinę įtampą. Po dviejų dienų po vokiečių pranešimo apie jų radinį, Lenkijos egzilinės vyriausybės ministras pirmininkas generolas Sikorski žudynes aptarė su Winston Churchill. Pagal pokalbio lenkų užrašus, Churchill sakė Sikorskiui, kad jis manė, jog vokiečių tvirtinimas, kad žudynes įvykdė rusai, buvo "galbūt teisingas". "Mes žinome, ką bolševikai pajėgūs padaryti ir moka būti žiaurūs", – sakė Churchill. Jo įtarimą nugalėjo jo nusistatymas išlaikyti sąjungą su Sovietų Sąjunga ir nugalėti Hitlerį. Šitą jo laikyseną kristalizavo britų karinės misijos vadovas Maskvoje, kuris rugpjūčio mėnesį, 1941 m. pranešė Karo ministerijai: "Nuo šito dalyko mes privalome laikytis, kiek galima, nuošaliai ir kada nors turėsime prisiminti, kad Rusija, o ne Lenkija, mums padėjo nugalėti Hitlerį". Nuo to laiko kai kurie susidarė "oficialią" nuomonę kaip įrodymą, kad Britanija prisidėjo prie Katyno žiaurumų užslėpimo. Bet tuo metu Lenkijos vadai pripažino, kad politinis ir militarinis reikalas privalėjo diktuoti Britanijos ir Amerikos reakciją. Stanisław Mikolajczyk, kuris tapo Lenkijos egzilinės vyriausybės ministru pirmininku, generolui Sikorski žuvus lėktuvo avarijoje liepos mėnesį, 1943 m., Churchill pripažino, kad santykių su Sovietų Sąjunga skilimas sąjungininkams būtų pavojingas kovoje su nacizmu. Be to, per

visą karą rusų kaltinimo už žudynes įrodymas buvo stipriai paneigiamas. Vadovaujantis britų patologas Sir Bernard Spilsbury, kartais laikomas modernios teismo medicinos tėvu, balandžio mėnesį, 1944 m., rašė, kad "mano nuomone, priešiškimų tarp rusų ir vokiečių išspręsti neįmanoma". Teismo medicinos įrodymas, paimtas nuo Katyne rastų kapų lavonų, Spilsbury privedė prie nuomonės, jog lavonai gulėjo trumpesnį laiką, kaip kad tvirtina vokiečiai, todėl žudynės turėjo būti atliktos pačių nacių. Kiti abejojo prie kūnų rastų dokumentų autentiškumu, kurie rišo rusus su žudynėmis; kai kurie teigė, jog dokumentai galėjo būti vokiečių suklas-toti ir pridėti prie lavonų Raudonosios armijos apkaltinimui. Šitas privedė vyresnįjį Užsienio reikalų ministerijos patarėją Sir William Malkin rašyti: "Neatrodo, kad teisybę apie šį reikalą kada nors sužinosime, bet kaip bebūtų, mes turime pateisinti savo sprendimo suspendavimą". Net po pergalės prieš Hitlerį britai šios nuomonės laikėsi per visą Šaltąjį karą. Kai kuriems britams ir daugumai lenkų visas gėdingas epizodas dvokė slap-tumu. Net iki dabar įrodymai buvo paneigiami. Net ir vokiečiai įtarė, kad visas Katyno dalykas buvo tik Goebelo, vokiečių propagandos ministerio, išradimas. Buvęs vienas vokiečių kareivis, vasario mėnesį, 1971 m. rašė *The Times*: "Mes, vokiečių kariai, gerai žinojome, kad lenkai karininkai buvo sunaikinti ne kitų, bet mūsų". Tiesa paaiškėjo tik 1990 m., kai rusų vadovas Mikhail Gorbačiovas pagaliau pripažino, kad atsakinga buvo NKVD. 1992 m. jį pakeitęs Boris Jelcin lenkams pasiuntė dokumentinį įrodymą su liūd-nai pagarsėjusiu Berijos memorandumu su Stalino parašu. Dėl to, žudynių vietose prasidėjo nauji kasinėjimai, kuriuose dalyvavo ir buvęs karininkas, vos išvengęs mirties, Zdzisław Peszkowski, dabar tapęs R. Katalikų kunigu ir Katyne nužudytųjų giminių kapelionu. "Aš norėjau kasinėjimus padaryti šventais, – man sakė Peszkowski. "Kiekvieną dieną mes aukojome Mišias ir maldas 12-tą valandą. Kasinėjimai buvo tartum tautos žaizdos atvėrimas". Deja, 95-ųjų krašto geriausiųjų žūtis, pakeliui į Katyną tautai suteikia dvigubą skausmą. Iš anglų kalbos vertė Jonas Lekešys

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi.

Prizadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker

RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937

ar į namus 416-231-4937

SPAUDUVE

PRINTING

NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prielamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (prie Evans)

Savininkas Jurgis Kuliešius

Nusikalstamo abejingumo auka

ANTANINA GARMUTĖ

Pastaruoju metu žmonių emigracija iš Lietuvos stebina ir savo mastais, ir kokybine sudėtimi. Štai vieno kaimyno draugas chirurgas kloja statybines plyteles Londone, kito – pažįstamas inžinierius plau-na indus Paryžiuje. Tačiau problema – galbūt ne vien ekonominė? Galbūt emig-ravęs chirurgas įvykdė šventą Hipokrato priesaiką: “pri-mum non nocere” – pirmiau-sia nepakenk! Ligoniu. Mūsų dienomis akivaizdi tokio nusi-kalstamo elgesio – pavadinkime jį “daubariniu” – auka te-begyvena Kauno rajone, Za-pyškio seniūnijoje, Novos kai-me. Tai 37-erių metų moteris Giedrė Pečiulienė, keturių puikių mažamečių berniukų motina, apie kurios suluošini-mą vienoje Kauno ligoninėje rašiau pernai į TŽ.

Prisiminkime kaip stiprią, niekuo nesirgusią kaimo mo-terį, ištiktą paties pirmojo tul-žies akmenligės priepuolio, priėmė tos ligoninės eskulapų rankos. Ligonės artimieji ma-tė, kaip, anot jų “daubariniai šundaktariai” išsidirbinėja, bemaž 4 mėnesius, eksper-imentuodami su nelaimingąja auka. Tačiau visi jų maldavi-mai atsimušdavo į akmeninę abejingumo sieną: “daktarai savo darbą išmano geriau”. Neatsakingai ir negailestingai šie specialistai operavo ją, ne-sėkmingai traukdami akme-nis pro burną net 3 kartus, kol sukėlė seriją kasos uždegimų – nuo paprasto pankreatito iki nekrozinio. Kai tirpo ir iro pati kasa. O jie vis laukė, kol akmenys “pasišalins patys”. Išsivystė pilnas organizmo sepsis – kraujo užkrėtimas. Pilvaplėvės uždegimas – ke-penų nepakankamumas. “Dau-bariniai” pradūrė tulžies pūs-lę ir jos turinys – tulžies rūgš-tys apsėmė vidaus organus. Operaciją reikėjo daryti žai-biškai, o jie išlaukė dar 2-3 dienas. Kai ligonės vyras mal-davo operuoti akmenis per šoną, “daubariniai” teisinosi esą nėra laisvos operacinės salės, reikia palaukti... Nėra? Tai kodėl nevežė į kitą ligo-ninę?

Operavo ligonę tik tuo-met, kai jau buvo išsivystę vi-sos minėtos komplikacijos. Kritinėje būklėje... Ligonė li-ko gyva – esame įsitikinę, – tik stebuklo dėka: Dievas iš-klausė mūsų maldas. Ligonė, taip ir neišgydė, su lėtiniu ka-sos uždegimu ir daugybe komplikacijų išrašė į namus. Be jokios rehabilitacijos. Am-bulatoriniam gydymui. Pusei metų pripažino invalidumą: mat jauna ir dar paeina! To-

lių užsienio statybose, ir toliau gydo žmones čia, Lietuvoje, tik ar pagal Hipokrato prie-saiką? Grįžusios iš ligoninės G. Pečiulienės gyvybės gelbė-jime dalyvavo tautiečiai – lie-tuviai iš Kanados. Ji patyrė šių kilnių žmonių paguodą ir paramą. Šie žmonės tai: A. Jusys, S. Birštonas, J. Petro-nis, V. Daunienė, J. Zenkevi-čius, E. Fedaras. Ligonė ir jos šeima reiškia savo gelbėto-jams nuoširdžiausią padėką.

Liūdnos šv. Kalėdos Pečiulių šeimoje – kai mama, grįžusi iš ligoninės, dar negali sėdėti – sutapo su mažiausiojo gimtadieniu, 2009 m.

Giedrė Pečiulienė ir sūnūs: iš kairės – Gediminas, Žygimantas, Mindaugas ir Mantas Kazimieras

liau – dar gražiau. Kadangi, šiam terminui pasibaigus, ji nemirė, medicininė komisija pripažino 100%... darbingumą. Ligonės sveikata nege-rėja. Atvirkščiai. Kasos jau belikęs penktadalio. Ryškėja diabeto simptomai. Kaupiasi vanduo dėl kepenų nepakan-kamumo. Nors moteris bad-miriauja, bet svoris per pasta-ruosius 2 mėnesius padidėjo 20 kg.

Dabartiniai daktarai liko nenubausti. Jie nekloja plyte-

“Svarbiausia – paruošti gyve-nimui savo sūnelius. Užaugs vaikai, ir dar labiau supras, kas gelbėjo Lietuvą ir jos žmo-nes”, sako Giedrė Pečiulienė (DnBNORD LT banke są-skaitos Nr. 7140100425000-28992). Tikėsimės, kad ji dar spės juos paauginti. Ir Dievas neapleis varguolių.

(Ntrs. A. Garmutės)

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Taupykite Paramoje

[Litai jau „Paramoje“]

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	“GIC” INDELIJAI (Pelną padalinimas netaikomas)
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1 metų 1.75%
1 metų 1.75%	2 metų 2.25%
2 metų 2.25%	3 metų 2.50%
3 metų 2.50%	4 metų 2.75%
4 metų 2.75%	5 metų 3.25%
5 metų 3.25%	1 metų iškeičiamas 1.30%
	Neša metines ar sudėtines palūkanas
PAPILDOMA TAUPOMOJI 1.30%	

“Planas 24” Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji	“GIC” INDELIJAI (Taikomas pelno padalinimas)
Balansas: \$0 – \$4,999.99 0.025%	1 metų 1.50%
\$5,000.00 – \$9,999.99 0.100%	2 metų 2.00%
\$10,000.00 – \$24,999.99 0.150%	3 metų 2.25%
\$25,000.00 – \$59,999.99 0.250%	4 metų 2.50%
Virš \$60,000.00 0.500%	5 metų 3.00%
	1 metų iškeičiamas 1.10%
	1 metų JAV dolerių 0.40%

PLANAS 24

Aukštesni nuošimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ	TERMINUOTI INDELIJAI
0.25%	30–89 dienų 0.50%
	90–179 dienų 0.50%
	180–269 dienų 0.70%
	270–364 dienų 0.70%
	1 metų 1.25%
	2 metų 1.50%
	3 metų 1.75%
	4 metų 2.00%
	5 metų 2.50%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS
Atviras, kintamųjų palūkanų 3.50%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų 2.50%
1 metų 3.20%
2 metų 3.60%
3 metų 3.85%
4 metų 4.50%
5 metų 4.90%
Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU
3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
5.25% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS
7.0% ir aukščiau

AKTYVAI per \$185,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv-Penk 9-8 | Šešt 9-1 | 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3:30 | Šešt Uždaryta

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA
www.parama.ca

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171 115 Lakeshore Road E. Mississauga, ON L5G 1E5 www.watersidedental.ca

(905) 785-3900 104-3945 Doug Leavens Blvd. Mississauga, ON L5N 0A5 www.9thlinedental.ca

SPORTAS

MALONIAI KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS Į 45-ąsias METINES ŠALFASS-gos GOLFO VARŽYBAS

2010 m. rugsėjo 3-5 d.d

“Rebel Creek Golf Club”,
Kanadoje, Kitchener-Waterloo rajone

Visus golfininkus ir mėgėjus skatiname prisijungti prie šių dviejų dienų varžybų. Rungtynės bus visų patyrimo lygių vyrams, moterims ir vyresniesiems.

REGISTRACIJOS LAPUS galite įsigyti abiejuose lietuviškuose kredito kooperatyvuose – Paramoje ir Prisikėlimo parapijoje, taip pat ir mūsų tinklalapyje.

Bus galima apsistoti vietiniame viešbutyje
“Four Points Sheraton”.

Dėl informacijos kreipkitės į mūsų tinklalapį www.tlgk.org
Rengėjai – Toronto lietuvių golfo klubas “TLGK”

Žinios iš Lietuvos

• Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė draugiškose rungtynėse 93:82 įveikė Kroatijos komandą, tačiau jauniešiams Lietuvos krepšininkams to paties padaryti nepavyko. Juodkalnijoje pasibaigusiame Europos jaunučių (iki 16 metų amžiaus) vaikinų krepšinio čempionato baigmėje Arūno Visocko treniruojama Lietuvos rinktinė rimčiau nepasipriešino – 52:80 – Kroatijos bendraamžiams, bet iškovojo sidabro medalius.

• Per pasaulio studentų irklavimo čempionatą Vengrijoje puikiai pasirodė vilnietės trenerės Aldonos Tamulevičienės auklėtinės Lina Šaltytė ir Gabrielė Albertavičiūtė. Szeged mieste, porinių dviviečių varžybose jos pelnė aukso medalius (8:14.57). Sidabro medalius iškovojo estės (8:17.48), o bronzos – australės (8:20.86).

• Zarasų apylinkėse baigėsi “300 ežerų ralis”. Po pirmųjų trijų greičio ruožų, į priekį išsiveržė Vytauto Švedo ir Žilvino Sakalausko ekipažas (“Mitsubishi Evo IX”), kurie aplenkė po pirmosios dienos 6-ių greičio ruožų pirmavusius Roką Lipeiką su Inga Lipeikyte (“Mitsubishi Lancer Evo VIII”).

Pasaulio krepšinio žaidynės

Jos prasideda š.m. rugpjūčio 28, šeštadienį, Turkiijoje. Pagal gautą žaidynių tvarkaraštį, pradinuose susitikimuose **Lietuva** žais su Naująja Zelandija (rugpjūčio 28, 9 v.r.) su Kanada (rugpjūčio 29, 9 v.r.), su Ispanija (rugpjūčio 31, 2 v.p.p.), su Prancūzija (rugsėjo 1, 2 v.p.p.), su Libanu (rugsėjo 2, 11.30 v.r.) Laikas – “Canada Eastern Time”. Visos šios rungtynės Izmir miesto arenoje. **Inf.**

Lietuvis perplaukė JAV ežerą

Panevėžietis triatlonininkas Vidmantas Urbonas Jungtinėse Amerikos Valstijose (JAV) liepos 19 d. perplaukė Yellowstone ežerą, esantį Yellowstone valstybiniame parke (Wyoming, Montana ir Idaho valstijose). V. Urbono žmona Rita Urbonienė BNS pranešė, kad triatlonininkas perplaukė banguojantį ežerą, kuriame vandens temperatūra tesiekė 8.6 laipsnių šilumos. Yellowstone ežeras yra 2,376 kilometro aukštyje, skaičiuojant nuo jūros lygio – tai aukščiausias

šiaurės Amerikoje. Jo ilgis – 32 km, plotis 22.5 km. Šis plaukimas yra V. Urbono vykdomo ekologinio projekto “Vanduo – tai gyvybė”, kuriuo

Vidmantas Urbonas
Ntr. Š. Mažeikos/15min.lt

siekama atkreipti dėmesį į gėlo vandens trūkumo ir užterštumo problemas pasaulyje, dalis.

V. Urbonas yra užsibrėžęs tikslą projekto metu per 5 metus įveikti 5 gėlo vandens ežerus, esančius įvairiuose žemynuose. Pernai jis perplaukė Titikakos ežerą Pietų Amerikoje. Kitas sąrašas – Baikalas, esantis Rusijoje. Pasak R. Urbonienės, plaukimą per Yellowstone ežerą triatlonininkas skyrė Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms.

• Senojo žemyno pirmenybėse Barcelonoje aukso medalį maratono bėgime iškovojo Živilė Balčiūnaitė vis dar užima trečią vietą tarp 15 pateiktų kandidačių. Mūsų lenkia smarkiai nuo visų pretendencijų atsiplėšusi Turkijos barjerininkė Nevin Yanit (80.6% balsų) ir kaimyninės Latvijos šuolininkė Ineta Radeviča (7%). Abi jos Europos čempionate taip pat pasidabino aukso medaliais.

• “The V Golf Club” golfo aikštyne, įsikūrusiame šalia “Le Meridien Vilnius” viešbučio, įvyko 2010 metų Lietuvos atvirasis golfo mėgėjų čempionatas. Dalyvavo 79 vyrai ir 12 moterų iš Lietuvos, Latvijos, Čekijos, Anglijos, Rusijos, Švedijos, Olandijos ir net iš Pietų Afrikos. Visas tris dienas sportininkai turėjo kovoti su 35 laipsnius siekiančiu karščiu. Vyrų varžybų čempionatą laimėjo Lietuvos atstovas Arnas Kaunas, sužaidęs per 218 smūgių (70-73-75), moterų varžybose nugalėtoja tapo golfo žaidėja iš Latvijos Linda Dobelė (rezultatas 241 smūgis; 79-81-81). Antrąją vietą vyrų įskaitoje užėmė golfo žaidėjas iš Latvijos Davis Pukstas (rezultatas 237 smūgiai), o trečiąją – lietuvis Antanas Sadauskas (261 smūgis). Moterų antroji vieta teko latvei Indrai Eninai (rezultatas 261 smūgis), o trečioji vieta – Lietuvos atstovei Miglei Rusteikaitei, sužaidusiai per 265 smūgius. **VP**

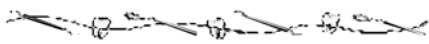
ORTODONTAS (Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ JAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2010 m. rugsėjo 8, 22 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2010 m. rugsėjo 8, 22 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
3 off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
3 off

* coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

PRANEŠIMAS JAUNIMUI

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondas
PRANEŠA, kad skiria penkias stipendijas:

Vieną – \$1,500; keturias – \$1,000

- Švietimo fondo stipendijų komisija atsižvelgs į studentų aktyvų dalyvavimą lietuviškoje veikloje ir akademinį pažymį.
- Kandidatai turi būti lietuvių kilmės, Lietuvių Namų arba Labdaros Fondo nariai, kolegijų, universitetų studentai arba aspirantai.

Prašymo anketas galima įsigyti internetiniame tinklalapyje
Toronto Lietuvių Namai: www.torontolietuviunamai.com
Labdaros fondas (Slaugos namai): www.labdara.ca

PRAŠYMUS PATEIKTI IKI 2010 M. SPALIO 8 DIENOS

**Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondo
stipendijų skirstymo komitetas**

Neįprastas grobis – nereikalingas

Nuotykių patiria ne tik žmonės. Neseniai per visą pasaulį nuskambėjo neįtikėtinas nuotykis, kurį patyrė tigras Jonas ir du kupranugariai Shawn ir Todd. Iš N. Škotijos jie buvo vežami į Ontario Bowmanville zoologijos sodą didelėje priekaboje. Kai vairuotojas pavargęs kelionėje pakelės motelyje miegojo, vagis pavogė jo sunkvežimį ir priekabą su keturkojais gyventojais, tikriausiai net neįtardamas, kas joje yra. Rytą atsibudęs vairuotojas nerado savo automobilio ir

Tigras Jonas, patyręs netikėtą pasivažinėjimą pagrobtoje priekaboje

gyvojo krovinio. Paskelbta visuotinė paieška, susirūpinus gyvulių sveikata ir likimu. Kupranugariai be vandens ir maisto gali išgyventi ilgokai, o štai karališkieji tigrai lepesni, jiems gali pritrūkti vandens. Po kelių dienų buvo atras tas automobilis, paskui ir priekaba su pagrobtais keturkojais gyventojais. Ji buvo palikta nušalau kelio pakraštyje po medžiu. Viduje tebebuvo trys gyventojai, kiek praalkę ir tikriausiai nesupratę, kas su jais atsitiko. Dabar, patikrinus jų sveikatą, nuotykių veikėjai tigras ir du kupranugariai jau savo buveinėje Bowmanville zoologijos sode, o pagrobėjas dar ieškomas. Pagal *Canadian Press* parengė SK

ŠYPSENAS

Mama:

– Pasirodo, vietoj ejęs bažnyčion, nuėjai kamuoliu žaisti.

Jonukas:

– Ne, netiesa, – ir įrody-mui parodė žuvį...

Susirūpinęs tėvas:

– Ar tai jūs būsite, kuris išgelbėjote mano sūnų upės ledui lūžus?..

Jaunuolis:

– Taip, pone, bet tai nieko ypatingo...

Tėvas:

– Kaip tai nieko ypatingo!.. Sakyk, kur yra jo pirštinės?..

Mokykloje.

– Laimute, kaip bus veiksmažodžio “mylėti” būsimasis laikas?

– Ištekėti.

Aurelija Kaltenytė, 24 metų amžiaus vilnietė, mados pasaulyje žinoma drabužių projektuotoja, šiuo metu gyvenanti ir dirbanti D. Britanijos Londone, š.m. lapkričio 25-28 d.d. dalyvaus “Džinsų savaitgalyje” Monte Carlo, Monako kunigaikštystėje vykšančiose tarptautinėse varžybose

Moksleivių dainų šventė

Ji turėtų įvykti 2012 m. Nuogaustaujama, kad jai dar nesiūsiama. Lietuvos chorų s-gos pirmininkas, choro “Ažuoliukas” meno vadovas Vytautas Miškinis įspėja, jei valdžia ir toliau nesiims konkrečių darbų, miestelių ir kaimų vaikai nespės pasiruošti tai šventei. Inf.

JAUNIMO ŽODIS

Lietuvoje, Telšių rajono Kuodžių kaimo sodyboje, rugpjūčio pradžioje buvo surengta tarptautinė Baltijos valstybių jaunimo stovykla “Baltic Jamboree – Amberway 2010”. Jos organizatoriai – Lietuvos skautija – pokalbiams apie jaunimo uždavinius visuomeninėje veikloje, asmens ugdymą ir savanorystę, sukviėtė Latvijos, Estijos, Norvegijos, Austrijos skautų atstovus. Jaunimo stovykloje lankėsi ir Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė, padėkojusi stovyklos organizatoriams ir dalyviams už jų prasmingus darbus, buriant moksleivius ir jaunuolius visuomenei veiklai, mokant atsakomybės ir pareiškimo, jautrumo aplinkiniams

LISS susitikimas su JAV ambasadore Anne E. Derse

ALDONA GINTAUTAITĖ

LISS programos studentams gyvenant, dirbant ir mokantis Lietuvoje netrūksta naujų pažinčių ir įdomybių. Visi LISS programos dalyviai, stažuotojai, labdaros grupės nariai ir “Heritage” studentai gavo asmeniškai adresuotus pakvietimus iš JAV ambasadorės Lietuvai, Anne Derse, į “barbeque” liepos 15 d. jos rezidencijoje Vilniuje. Šis vakarėlis buvo suorganizuotas LISS programos garbei.

Liepos 24 d. JAV senatas patvirtino Anne E. Derse kandidatūrą ambasadorės pareigybei Lietuvos respublikoje. Anne Derse nuo 1981 m. yra aukščiausio rango karjeros diplomatė ir nuo 2006 m. gegužės mėnesio buvo JAV ambasadorė Azerbaidžano respublikoje. A.E. Derse Johns Hopkins universitete suteiktas tarptautinių santykių magistro laipsnis, o Macalester kolegijoje ji įgijo prancūzų kalbos bei lingvistikos bakalauro diplomą.

Anne Derse savo karjerą 1981-1983 m. pradėjo vicekonsule Trinidade ir Tobage ir nuo 1985-1988 m. Singapūre ėjo prekybos specialistės

pareigas. Būdama ekonomikos ministerės patarėja JAV ambasadoje Briuselyje, 1995-1997 m. ji ėjo JAV komisarės pareigas trišalėje Aukso komisijoje, nagrinėjusioje nepriklausomus skundus dėl nacių pagrobto ir po Antrojo pasaulinio karo sąjungininkų sugrąžinto aukso. Jos įtakingiausias vaidmuo reiškėsi nuo 1999 iki 2003 metų, kai būdama JAV misijos ES ministere patarėja ekonominiais klausimais, ji vadovavo darbo grupei, besirūpinančiai JAV-ES ekonominiais ryšiais. 2004-tais metais ji padėjo steigti JAV ambasadą Bagdade.

Amb. A. Derse mus šiltai priėmė savo namuose pareikšdama sveikinimus LISS programos ikūrėjai Birutei Bublionei ir mums studentams už ryžtą gyventi ir dirbti kai kuriems iš mūsų svetimoje šalyje. Ji su nostalgija prisiminė savo jaunystės dienas, kai teko jai studijuoti Prancūzijoje ir teigė, kad ši tarptautinė patirtis jai padėjo apspręsti karjeros kryptį ir vėliau joje pasižymėti. Po šio nuoširdaus priėmimo kibome į tikrą amerikietiško “barbeque” veiklą. Skaniai pavalgę

LISS programos dalyviai ir kiti svečiai rado galimybę susipažinti, pabendrauti ir kurti naujas pažintis.

Ambasadorės vyras ir jos dukra, Georgetown University absolventė, pasakojo mums apie jų naują gyvenimą Lietuvoje ir dalinosi patirtimi. Kas norėjo atsipalaiduoti kieme galėjo žaisti itališką lauko žaidimą “Bocce Ball”, kroketą ar ramiai pasivaikščioti palei upę, tekančią už rezidencijos. Tarp ambasadorės svečių buvo grupė Lietuvos moksleivių ir studentų, lydimų Christinos Bruning iš “Across Cultures” programos. “Across Cultures” yra verslo ir kultūros mainų programa tarp Baltijos šalių ir Seattle, WA.

“Across Cultures” palai-ko JAV užsienio politikos tikslus kartu su partneriais Baltijos šalyse kurti sveiką ekonomiką. Buvo įdomu pabendrauti su panašios veiklos atstovais ir išgirsti jų atsiliepimus apie Ameriką ir vadovavimo programas. Atsisveikinimui, Anne Derse mums palinkėjo turiningai praleisti likusį laiką Lietuvoje bei savo darbovietėse ir padėkojo už apsilankymą.

LISS dalyviai su JAV ambasadore Lietuvai Anne E. Derse

Nuoširdžiai užjaučiame ir netekties skausmu dalijamės su ambasadore GINTE DAMUŠYTE, mirus jos Mamai

JADVYGAI DAMUŠIENEI,

kurios gyvas optimistiškas charakteris, atidumas bendraujant su žmonėmis ir nuoširdus dėmesys kiekvienam visada išliks mūsų atmintyje.

Lietuvos Respublikos ambasados Otavoje bendradarbiai

MAMYTEI, ŽYMAI VEIKĖJAI IR
JAUNIMO AUKLĖTOJAI

✠

JADVYGAI DAMUŠIENEI

iškeliauvus Amžinybėn, reiškiamo gilią užuojautą jos dukrai ambasadorei GINTEI DAMUŠYTEI bei sūnams ir visiems artimiesiems –

Toronto sendraugiai ateitininkai

Mirus Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių bendruomenės Krašto Valdybos vykdomajai vicepirmininkei, Lietuvos išeivijos studentų stažuotės programos įkūrėjai ir vadovei, aktyviai visuomenininkei

✠

BIRUTEI BUBLIENEI,

reiškiamo gilią užuojautą velionės šeimai, artimiesiems ir visiems ją pažinojusiems.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. I. Matiu

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

KESMINAS
ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas **(905) 510-4707**

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

MIRTIES PRANEŠIMAS

Mirė visuomenininkė JADVYGA DAMUŠIENĖ

2010 m. rugpjūčio 4 d. Čikagoje po sunkios ligos mirė popiežiaus ir Lietuvos prezidento apdovanota pedagogė, ilgametė ateitininkų jaunimo globėja, buvusi Dainavos stovyklos administratorė Jadvyga Damušienė, sulaukusi 94 metų amžiaus. Velionė buvo pašarvota penktadienį, rugpjūčio 6, Petkaus laidojimo namuose Lemonte, kur vyko atsisveikinimas. Rugpjūčio 7 d. buvo aukotos atsisveikinimo Mišios Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje.

Vilniuje atsisveikinimo Mišios aukojamos rugpjūčio 27 d. Šv. Kazimiero švento-vėje. Kaune – laidotuvių Mišios atnašaujamos arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus Kau-no arkikatedroje rugpjūčio 28 d. Rugpjūčio 28 d. Jadvyga Damušienė laidojama Kau-no Petrašiūnų kapinėse, šalia savo a.a. vyro prof. Adolfo Damušio. Jie gyveno Lietu-voje nuo 1997 m.

Liūdi duktė ambasadorė Gintė Damušytė, sūnūs Saulius ir Vytenis su marčia Vida, vaikai Andrėja Memėnienė ir Lina Nicklin su šeimomis.

Vietoj gėlių šeima prašo aukoti Dainavos jaunimo stovyklai. Čekius rašyti "Camp Dainava" vardu pažymint "J. Damušienės atminimui". Siųsti adresu: Dana Rugie-niūtė, 3752 N. Clifton #2, Chicago, IL 60613. **Inf.**

A.a. Brolis Kęstutis Reizgys, OFM

(1972.VI.25-2010.VII.26)

2010 m. liepos 26 d., būdamas 38 metų amžiaus, Ka-nadoje mirė Mažesniųjų Brolių Ordino Lietuvos Šv. Kazi-miero provincijos narys brolis pranciškonas kunigas Kęstutis Reizgys.

Br. Kęstutis gimė 1972 m. birželio 25 d. Telšių vyskupijoje, Kre-tingos mieste. Br. Kęstutis Reizgys 1997 m. atėjo į Pranciškonų broliją, 1998-1999 m. naujokyno metus praleido Vokietijoje, Marianthal'io vienuolyne (Šv. Elžbietos iš Tiurin-gijos pranciškonų provincijoje), kur 1999 m. rugpjūčio 17 d. davė pirmuosius Dievui pašvęsto gyvenimo įžadus, 2004 m. rugpjūčio 29 d. Kretingoje davė amžinuosius vie-nuolinius įžadus, 2006 m. baigė Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakultetą, o 2007 m. ba-landžio 14 d. buvo išventintas kunigo tarnystei. Po kuni-gystės šventimų dirbo Lietuvoje, gyvendamas Pakutuvėnų brolijoje. Nuo 2010 m. birželio 20 d. br. Kęstutis tarnavo Kanadoje Toronto Prisikėlimo parapijos vikaru lietuvių katalikų tarpe. **Inf.**

IŠ LIETUVOS SPAUDOS

• Ežeringas Zarasų kraštas išrinktas patraukliausia Lietu-vos vandens turizmo vietoje, nugalėjęs dar šešiolika projekto EDEN "Lietuvos turizmo trau-kos vietovė 2010. Darnusis van-dens turizmas" dalyvių. Už Eu-ropos komisijos lėšas kuriamos trys televizijos laidos apie šių metų konkurso nugalėtoją Za-rasų kraštą buvo parodytos Lie-tuvoje jau rugpjūčio pradžioje. Laimėtojų projektas bus prista-tomas rugsėjo pabaigoje Briu-selyje.

• Lietuvos statistikos de-partamentas praneša, kad 2010 m. pirmąjį pusmetį buvo įre-gistruoti 4453 ūkio subjektai. Palyginus su pirmuoju 2009 m. pusmečiu, kai buvo įregistruoti 4005 ūkio subjektai, jų padau-gėjo 12.7%. Daugiausia ūkio subjektų įregistruota Vilniaus apskrityje, mažiausiai – Tau-ragės apskr. **TSŽ**

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose

*Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas*

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**

**195 King Street West
Dundas 627-7452**

**Alan D. Macdonald
Manager**

Stipendijos jaunimui

Atsiliepiant į skelbimą "Pranešimas jaunimui" – TŽ nr. 30-31 (2010.07.27)

Su malonumu skaičiau skelbimą, kad Labdaros švietimo fondo Stipendijų komisija atgaivino stipendijas lietuvių kilmės studentams, kurie dalyvauja lietuviškoje veikloje. Tačiau taip pat pastebėjau, kad yra apribojimai, kad kandidatai turi būti arba Lietuvių Namų korporacijos, arba Labdaros fondo korporacijos nariai. Manau, kad tokie apribojimai yra nepateisinami ir, kad jie prieštarauja įstatymams. Štai kodėl.

Labdaros švietimo fondas buvo įsteigtas paskiriant \$30,000 iš Labdaros fondo banko sąskaitos tam specifiniam tikslui. Vėliau ta suma buvo papildyta testamentų palikimais keleto asmenų, kurie paskyrė stambias sumas Švietimo fondui be jokių kitų apribojimų, nurodančių, kad stipendijas gali gauti tik vienos ar kitos korporacijos nariai arba jų šeimų nariai.

Labdaros fondas yra labdaringa korporacija, kurios veiklą tvarko ir Ontario provincijos *Charities Accounting Act*, ir *Trustee Act*, ir federacinės valdžios *Income Tax Act*. Ontario valdžios institucija *Public Guardian and Trustee*, kuri prižiūri labdarinių organizacijų veiklą, savo instrukcijose nurodo, kad labdaringa organizacija negali tarnauti nei jos direktorių, nei jos narių naudai, bet turi tarnauti visuomenės naudai. Labdaros fondo čarteryje (Letters Patent) yra užrašyta, kad ši organizacija yra sukurta *To promote the welfare of the Lithuanian Community... Lithuanian cultural and community activities, including programmes for the development and preservation of the National Heritage...*

Trustee Act įpareigoja Labdaros fondo korporacijos valdybą (Board of Directors) ne

tik išlaikyti finansinę kontrolę (Ministry of the Attorney General instruction), bet ir valdyti pinigus pagal instrukcijas testamentuose. O tie testamentai skiriant pinigus Švietimo fondui nenurodo, kad juos galima panaudoti tik vienos ar kitos korporacijos narių naudai.

Lietuviškas jaunimas čia įsijungia į lietuvišką veiklą įvairiais būdais: vieni dainuoja choruose, kiti šoka tautinius šokius, kiti sportuoja lietuviškuose sporto klubuose. Visi jie yra lietuviškos visuomenės dalis ir tikrai verti būti kvalifikuoti gauti stipendijas iš Labdaros švietimo fondo, nepaisant jų narystės Labdaros fonde ar Lietuvių Namų korporacijoje. To reikalauja ir "Labdara Foundation Letters Patent", ir "Charities Accounting Act", ir "Trustee Act".

Šia proga taip pat verta paminėti, kad "Charities Accounting Act" prieš pora metų praplėtė galimybes labdarinių organizacijų direktoriams priimti kapitalo investavimo sprendimus sumetant vienos paskirties pinigus į bendrą katalą su kitos paskirties pinigais. Būtina tik išlaikyti tinkamą apyskaitą, kad kiekvienos paskirties pinigai neštų naudą kiekvienai daliai.

Taigi nėra jokių teisinių kliūčių šiandien investuoti Švietimo fondo kapitalą į numokėjimą Slaugos namų "mortgičių" taip sutaupant septynis nuošimčius palūkanų tai skolai, ir Slaugos namų biudžete nustatyti penkių nuošimčių palūkanas išmokant Švietimo fondui. Tokiu būdu Švietimo fondas galėtų skirti \$5,000 stipendijoms kasmet. Tai žymiai didesnė suma negu nuošimčiai, gaunami iš tų pinigų, kurie dabar yra laikomi "Paramos" bankelyje.

Leonas Radzevičius

Šveikiname savo tėvelius

ALDONĄ ir STASĮ GRIGALIŪNUS

70 metų vedybų sukakties proga

Tegul jūsų meilė ir malonūs prisiminimai lydi jus toliau gyvenimo keliu

Jūsų vaikai ir vaikaičiai –
Vidas ir Dale, Jesse ir Véro, Dani, Ramona ir Martynas, Vilija, Tomas

LABDAROS FONDO ŽINIOS

- Uždengtas įėjimas (*por-tico*) į Slaugos namus užbaigtas. Ypatingas ačiū skulptoriui Kęstučiui Kesminui, kuris suprojektavo varinį reljefą liaudies motyvais ir su pagalba skulptoriaus Mariaus Šlektavičiaus iš Vilniaus užbaigė detales. Šis meniškasis kūrinys dabar puošia Labdaros slaugos namų įėjimą. Taip pat ačiū Mary Anne Kušlikienei, kuri parūpino naujus suolus su uždengimais.

- Labdaros fondo valdyba ragina visus skaitytojus įsidėmėti, kad šiais metais bus dalinamos švietimo stipendijos. Blankus galima atsiimti iš Lietuvių Namų ir Labdaros slaugos namų raštinių. Taip pat kviečiame aplankyti www.labdara.ca. Ten rasite švietimo stipendijų anketas. Ačiū Švietimo fondo komitetui, ypatin-gai pirm. Gražinai Laurinaitytei ir Algimantui Nakrošiui, Labdaros valdybos nariams, bei Rūtai Snowden, kuri atsto-

ATSIŪSTA PAMINĖTI

PENSININKAS, 2010 m. gegužė-birželis; leidžia JAV Lietuvių bendruomenės Socialinių reikalų taryba; redaguoja Danutė Bindokienė, 7155 South Homan Ave., Chicago, IL, 60629. Prenumerata Kanadoje \$25 (JAV).

Skulptorius Kęstutis Kesminas prie savo kūrinio
Ntr. G. Paulionienės

vavo Lietuvių Namų valdybai.

- Labdaros lėšų telkimo posėdis įvyks rugsėjo 8 d. Slaugos namuose, 7 v.v. Šis komitetas aptars ateities planus atkreipiant dėmesį į tolesnę veiklą telkti finansinę paramą Slaugos namams. Dėkojame Aurelijai Karasiejūtei-Kay ir Audrai Rusinai-

tei, kurios sutiko padėti šiam komitetui, pasidalinant savo profesinėmis žiniomis ir konkrečiai išdirbti lėšų telkimo spausdintą medžiagą bei veiklos gaires. Džiugu, kad dar viena jauna profesionalė Rasa Kisielytė sutiko paruošti Slaugos namų *interior design* planą. GP

VILNIAUS miesto istoriniai vaizdai. Trys atskiros, įremin-tos graviūros, originalios, ranka nuspalvintos (kiekviena 11 in. x 15 in.). \$650 už visas. Tel. 905-849-9637.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell).

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: kifondas@on.aibn.com

Per 47 metus Jūsų sutelktas 5.03 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 3.42 mln. dol. pelno lietuvių išlaikymui Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.

Remkime Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime mūsų Fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose!

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

PERKATE?
PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO NEKILNOJAMO TURTO?
Prašau skambinti man

JURGIS KULIEŠIUS
Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

Tel. tiesiogiai: **416-568-1604**
D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546
www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton
sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage
*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED
Jerzy Kulesza, Sales Representative

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje. Patirtis nuo 1999 m. Platesnė informacija teikiama www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą (Federalinės valdžios akredituota vertėja)

Kreipkitės į **DALIĄ MILMANTAS, CCIC**, licenzijuotą Kanados imigracijos konsultantę
T 647 342 7301 F 647 435 7528 E info@milmantasimmigration.com

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ
PRENUMERATORIAMS:

jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą **KANADOS PAŠTO BENDROVEI** telefonu **1-800-267-1177** arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje "Contact us", tada "General Customer Service")

TORONTO

Anapilio žinios

• Lietuvos kankinių šventovėje vasaros metu sekmadieniais Mišios aukojamos tikrai 10 val. ryto, ir Mišiose giesmes gieda visi pamaldų dalyviai. Rugsėjo 12, sekmadienį, bus grįžtama prie įprastinio žiemos Mišių laiko sekmadieniais ir tą sekmadienį Lietuvos kankinių šventovėje Mišios jau bus atnaušiamos 9.30 ir 11 val. ryto.

• Rugsėjo 12, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovės chorai grįžta iš vasaros atostogų ir jau giedos tą sekmadienį per Mišias. Kviečiami nauji choristai registruotis pas mūsų chorų vadovus.

• Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje vasaros metu sekmadieniais Mišios aukojamos 10 val. ryto.

• Mississauga mieste mirė ir Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Marija Genčiuvienė, 82 m. amžiaus, mūsų parapijiečių Birutės Vilkėlienės ir Aldonos Remesat teta, ir mūsų choristo Kazimiero Venslausko sesuo.

• Rugsėjo 21 iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Suzana Čekavičienė, 84 m. amžiaus.

• Mūsų parapijos šventė, Lietuvos kankinių atleidai, bus rugsėjo 26, sekmadienį. Ta proga bus minimos ilgamečio mūsų klebono a.a. kun. Petro Ažubalio mirties XXX metinės ir mūsų vargonininko a.a. muz. Jono Govėdo mirties V metinės.

• Anapilio knygyne platinamos *Zodis tarp mūsų* knygelės, naujausia žurnalo *Lithuanian Heritage* laida, knygelės vaikučiams, įvairios garsaploktės ir vaizdaplloktėje dokumentinis filmas “Evangelijos žinia tūkstantmetei Lietuvai”. Taip pat galima įsigyti automobiliams lietuviškų lipinukų.

• Jei kas norėtų perimti Anapilio knygyno vedimą, prašome tartis su Sigita Aušrotiene tel. 416 767-0529.

• Mišios rugsėjo 29, sekmadienį: 10 v.r. už a.a. Leoną Rimkų (II metinės); Vasagoje Gerojo Ganytojo šventovėje rugsėjo 29, sekmadienį, 10 v.r. už Meissner šeimos mirusius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Adelę ir Vitoldą Čiuprinskus.

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Parapijoj viešėjo Vilniaus pranciškonų vienuolyno viršininkas kun. Algirdas Malakauskis, OFM, rugsėjo 22 d. pasakęs pamokslus parapijoj ir Midlande.

• Kun. Kęstutis Reizgys, OFM, nuo birželio 20 d. paskirtas darbuotis Prisikėlimo parapijoj klebono padėjėju, ištiktas ūmaus širdies smūgio liepos 26 d. mirė Toronte. Po laidotuvių apeigų parapijos šventovė, dalyvaujant vietos vyskupui J. Boissonneau, daugeliui kunigų, velionies mamai ir dviem broliams, jo kūnas buvo sudegintas, o palaikai palaidoti Lietuvoje, jo gimtojo miesto Kretingos kapinėse.

• Rugsėjo 3 d. palaidotas a.a. Simonas Barškėtis, 73 m. Paliko sūnų Paulių, dukrą Michelle ir seserį Daną Vaidilienę. Rugsėjo 6 d. palaidota a.a. Aldona Viltutienė, 79 m. Paliko sūnų Algį ir dvi seseris – Laimą Kontautienę ir Birutę Sekėnienę su šeimomis. Rugsėjo 21 d. palaidoti a.a. Jurgis Astrauskas, 94 m., palikęs žmoną Mariją. Lietuvoje mirė a.a. Sigitas Škupas, A. Skupaitės tėvelis. Čikagoj mirė a.a. Aldona Underienė, Ramūno Underio mama.

• Santuokos sakramentą priėmė: Aura Rygelytė su Philip Allan, Elena Stankutė su Dainium Leliu ir Ričardas Raškauskas su Sonia Houle.

• Santuokai ruošiasi Viltė Barakauskaitė su Geoffrey Hamilton.

• Pakrikštyti: Alexander Tomas ir Matthew Erik, Tomo ir Melanie Jonių dvyniai; Tristan, Rosendo ir Butuin Soriano sūnus ir Mateo Felix, Marianos ir Markos Konigs sūnus.

• Parapijos raštinėje registruojami vaikai Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramentų pasiruošimo pamokoms, kurios prasidės rugsėjo mėnesį.

• Parapijos biblioteka, kuriai vadovauja Gitana Judvytytė, rugsėjo mėnesį veiks 5 ir 19 d.d. nuo 10 v.r. iki 12 v.d.

• Mišios sekmadienį, rugsėjo 29: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Janiną Vitkūnienę (1 metinės); 10.45 v.r. už a.a. Albiną Radžiūną, už a.a. Kazimierą, Ireną ir Andrių Ardavičius ir už a.a. Ireną Ignaitienę – 5 metinės; 12.15 v.d. už Sofiją Olekienę.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, rugsėjo 29, pamaldų nebus.

• Kitos pamaldos vyks sekmadienį, rugsėjo 12, 9.30 v. ryto, po jų vyks Moterų draugijos susirinkimas.

Lietuvių Namų žinios

• Pradedamas lietuviškų filmų sezonas. Rugsėjo 12, sekmadienį, 2 v.p.p. Lietuvių Namuose dideliame ekrane bus rodomas DVD filmas “Neregėta Lietuva”. Tai filmas iš paukščio skrydžio, kuriame matomas Lietuvos kraštovaizdis, pilys, piliakalniai, išpūdingi šventovių bokštai, ežerai ir jų nesuskaitomos salos, girios ir miškeliai, keliai ir takeliai. Filmo kūrėjas Marius Jonušas yra įžymus Lietuvos menininkas, keliautojas, fotografas. Už meninius kūrinius yra pelnęs daugelį valstybinių apdovanojimų. Filmą buvo rodytas Europoje ir JAV, svarbesniuose Lietuvos respublikos atstovybių reprezentaciniuose renginiuose. Įėjimas nemokamas. Kavutė. Visus nuosirdžiai kviečia LN Kultūros komisija. **V. Kulnys**

D Ė M E S I O PRENUMERATORIAMS!

Šis *Tėviškės žiburių* numeris yra pirmutinis po vasaros atostogų, dėl kurių buvo trijų savaitių pertrauka. Informacija apie skelbimus ir prenumeratas yra paskelbta TŽ tinklalapyje www.tevzib.com, kur yra surašytos ir kainos. Taip pat kviečiame visas visuomenines organizacijas pranešti (el. paštu tevzib@rogers.com arba telefonu 905-275-4672) apie savo metinius susirinkimus ir kitus ypatingus renginius. Juos įvesime į tinklalapyje gausiai lankomą veiklos kalendorių.

Ateitininkijos 100-mečio šventė bus 2010 m. spalio 2, šeštadienį, Toronto Prisikėlimo parapijoje. Bilietai bus parduodami sekmadieniais po Mišių. Informaciją teikia Rūta Rygėlienė el. paštu rrygelis@yahoo.ca, arba tel. 416-234-0545.

SAINT PETE BEACH, FL. Išnuomojamas didelis, apie 900 kv.p. 1 miegamojo butas su baldais, 2-ame aukšte, erdvus, didelė virtuvė ir salonas su valgomuoju, netoli paplūdimio, koplytėlės, krautuvių restoranų. \$400 per savaitę arba pagal susitarimą ilgesniam laikui. Išnuomojamas studija-butas su baldais, 2-ame aukšte, privatus mažas butelis, netoli paplūdimio, koplytėlės, krautuvių ir restoranų. \$275 per savaitę. Skambinti Rimai 617-513-9605.

Staigi netektis

Užsienio lietuvių sielovados delegatūros žiniomis, rugsėjo 18 d. po trumpo ligos Detroito mirė Birutė Baltušaitytė-Bublienė, 60 m. amžiaus. Ji buvo darbšti veikėja jaunimo sielovados reikaluose ir daug metų padėjo LVK delegatai užsienio lietuviams, prel. Edmundui Putrimui surengti metines jaunimo rekolekcijas Dainavos stovykloje bei kitose pareigose. Jai jaunimo tikėjimo ir savanorystės ugdymas buvo labai svarbus. Ji taip pat buvo JAV lietuvių bendruomenės vicepirmininkė, įsteigė ir vadovavo Lietuvių išeivijos studentų stažuocių (LISS) Lietuvoje programai, kurioje dalyvauja ir Kanados studentai. Maldos ir pagerbimas vyks rugsėjo 27, 7 v.v. Dievo Apvaizdos šventovėje, 25335 West 9 Mile Road, Southfield, MI, laidotuvių Mišios ten pat 11 v.r., rugsėjo 28 d. Norintys pagerbti jos atminimą yra kviečiami aukoti LISS programai. Kanadoje čekius galima siųsti: LISS, c/o Kanados lietuvių bendruomenė, 1 Resurrection Rd., Toronto ON M9A 5G1. **Inf.**

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Buvusį kleboną kun. Juozą Aranauską, SJ, liepos 29 d. apklė sol. Antanas Keblys ir zakristijonas Antanas J. Mickus. Jis gyvena kunigų senelių namuose Richelieu, QC, netoli Montrealio. Kun. Aranauskas neseniai atšventė savo 95 gimtadienį. Visi parapijiečiai linki jam daug sveikatos.

Antanas Mickus, sūnus Antano J. Mickaus, su savo “metal rock” grupe “Shotgun Highway” atliko koncertą Clydes klube, Pierrefonds, QC. Kitas koncertas įvyko St. Calixte-Nord, QC, rugsėjo 7 d.

Rugsėjo 8 d. Julijos Kisielaitienės vyro Juozo metinių Mišiose giedojo solistė Elena Grumbinienė, vargonavo muz. Laurynas Djintcharadze. Po Mišių parapijos salėje buvo suruošti pietūs susirinkusiam nemažam skaičiui parapijiečių ir giminių.

A.a. Shirley Mališka mirė rugsėjo 2 d. Ji – klebono pusbrolio Arvydo Mališkos žmona. Užuojauta Arvydui, sūnui Jody bei visiems giminėms.

Rugsėjo 15 d. Nidos klubas surengė gegužinę prie Otavos upės, Rigaud mieste.

Dail. Prano Baltuonio atminimui Galerie Ouest, Ste. Anne de Bellevue, nuo rugsėjo 12 iki 17 vyko jo darbų paroda.

Aušros Vartų parapijos choras pradės 60 metų giedojimo sezoną rugsėjo 12, sekmadienį, nauju laiku – 10.30 v.r. Šiomet vargonuos ir chorui diriguos muz. Aleksandras Stankevičius. Koordinatorius – Antanas J. Mickus. Kviečiame visus prisijungti prie šio tradicinio choro. **LP**

Dėkojame Nijolei Bagdžiūnienei, Agutei Gustainienei, Albinui Urbanui ir Aleksui Piešinai už supakavimą ir išsiuntimą didelio skaičiaus knygų į Lietuvą praeitą savaitę. Dėkojame ir kredito unijai LITUI už finansinę paramą šiam kilniam tikslui.

Primename, kad “Rūtos” klubas veikia kiekvieną trečiądienį parapijos salėje nuo 10.30 v.r. iki 1 v.p.p. Yra bingo ir kortų žaidimai, taip pat kavos ir užkandžių. “Rūtos” klubo biblioteka irgi veikia tuo pačiu laiku ir sekmadieniais nuo 11 v.r. iki 12 v.d. Gali skolinti knygas visiems Montrealio lietuviams ir jų šeimoms. Galima rasti daug įdomių knygų, parašytų Lietuvoje ir išeivijoje. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Muz. Aleksandro Stankevičiaus naujoji kompozicija *Requiem*, sudaryta iš 10 giesmių, bus pirmą kartą giedama per šv. Mišias 12 val. sekmadienį, lapkričio 7, Šv. Kazimiero šventovėje. Montrealio lietuvių choras su chorvedžiu A. Stankevičiumi organizuoja šį renginį. Dalyvaus prel. Edmundas Putrimas iš Toronto ir Lietuvos respublikos ambasadorės atstovė iš Otavos. Bus pietūs parapijos salėje po Mišių. Kviečiame visus Montrealio lietuvius dalyvauti. Trečiądienį, rugsėjo 8, 7 v.v. Aušros Vartų par. salėje prasidės repetitijos choristams. Visi, kurie norėtų dalyvauti chore ir giedoti šiose ypatingose Mišiose, yra mielai kviečiami pranešti A. Stankevičiui, arba skambinti Daivai Jaugelytei 514 696-9448.

Tradicionius grybų pietus ruošia parapijos komitetas sekmadienį, rugsėjo 26, po 12 val. šv. Mišių. Auka – \$25; moksleiviams (10 iki 16 metų) \$15. Bus loterija ir saldumynų stalas. Komitetas dėkoja visiems, kurie atneš laimikių loterijai ar tortų. Klebonas kun. P. Mališka ir parapijos komitetas kviečia visus parapijiečius su šeimomis ir draugais, taip pat visus Montrealio apylinkės lietuvius dalyvauti.

Šv. Elzbiotos draugijos kavutė ir susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 19, po šv. Mišių. **VL**

LITAS

Montrealio lietuvių
kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 20 metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628